

ЗАКОН

О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се послови царинске службе, унутрашње уређење и руковођење органом који обавља послове царинске службе, овлашћења, права, дужности и одговорности царинских службеника и намештеника.

Послови царинске службе обављају се на основу начела професионалности и интегритета, јавности рада, пружања услуга јавности, одговорности и доследности у примени закона и употреби законских овлашћења.

Члан 2.

Послове царинске службе обавља орган државне управе надлежан за стручне послове који се односе на: царинење робе, царински надзор и друге послове контроле путника и промета робе и услуга са иностранством, као и друге послове одређене законом (у даљем тексту: Управа царина).

Царински службеник је државни службеник који обавља послове царинске службе из делокруга Управе царина.

Члан 3.

Седиште Управе царина је у Београду.

Управа царина има свој знак и заставу.

Знак из става 2. овог члана је саставни део службене одеће и отискује се на службеној значки царинских службеника. Изглед знака и заставе и њихову употребу прописује министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар).

Члан 4.

Дан царинске службе је 25. мај.

Члан 5.

На царинске службенике примењују се прописи о државним службеницима и намештеницима, ако овим законом није другачије прописано.

На рад царинске службе не примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

II. ПОСЛОВИ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ

Члан 6.

Послови царинске службе су:

1) спровођење мера царинског надзора и царинске контроле која обухвата претходне, превентивне и накнадне царинске контроле над царинском робом, одређене законом и другим прописима;

2) спровођење царинских поступања и царинских формалности;

3) вршење обрачуна и наплате увозних и других дажбина, акциза и пореза на додату вредност и накнада за робу која се увози, односно извози у складу са прописима;

4) вршење послова у вези са принудном наплатом;

5) издавање обавештења о примени царинских и других прописа из надлежности Управе царина и обавезујућих обавештења о сврставању и пореклу робе;

6) спровођење законом предвиђених поступака у циљу откривања царинских прекршаја, привредних преступа и кривичних дела и подношење пријава тужилаштву или другим надлежним државним органима;

7) подношење захтева за покретање прекршајних поступака и издавање прекршајног налога, улагање редовних и ванредних правних лекова, те учествовање у процесним радњама и радњама извршења судских одлука;

8) прикупљање, евидентирање и обрада података потребних за спровођење поступка на сузбијању кријумчарења, истражних поступака и за спровођење накнадне царинске контроле;

9) вођење управног поступка за поступке који су јој дати у надлежност Царинским законом;

10) вршење контроле уношења и изношења динарских и страних средстава плаћања у међународном путничком и пограничном промету са иностранством;

11) вршење контроле уношења, изношења и провоза робе за коју су прописане посебне мере ради сигурности, заштите здравља и живота људи, животиња и биљака, заштите животне средине, националног блага, историјских, уметничких или археолошких вредности, заштите интелектуалне или индустријске својине и друго;

12) вођење евиденција из свог делокруга;

13) обрада и статистичко праћење података о увозу и извозу;

14) иницијативе за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународних уговора из делокруга царинске службе и сарадња и размена података са страним царинским и другим службама и међународним организацијама;

15) сарадња и размена информација са надлежним државним органима, јавним или другим организацијама и страним администрацијама;

16) испитивање у име других царинских администрација (замолним путем), у складу са међународним уговорима;

17) хемијско-технолошка и друга испитивања узорака робе у царинској лабораторији, у сврху правилног сврставања робе по Царинској тарифи;

18) други послови у складу са законом и другим прописима.

Управа царина обавља послове из своје надлежности на целом царинском подручју Републике Србије.

Члан 7.

На предлог министра, изузетно, уколико је то економичније, Влада може одредити да спровођење мера царинског надзора и послова царинске контроле путничког промета са иностранством на аеродромима са мањим обимом ваздушног саобраћаја, у лукама наутичког туризма и другим граничним

организационим јединицама са мањим обимом промета, обавља орган државне управе надлежан за контролу преласка државне границе.

Када спровођење мера царинског надзора и послова царинске контроле путничког промета са иностранством обављају службеници органа државне управе надлежног за контролу преласка државне границе, царинска служба им пружа стручну помоћ и даје упутства за рад.

III. УНУТРАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ

Члан 8.

Послове из надлежности Управе царина обављају Централа Управе царина и царинарнице.

Централа обавља послове у седишту Управе царина преко унутрашњих организационих јединица.

Царинарнице се оснивају у већим привредним и саобраћајним центрима када то захтевају обим, структура и токови роба у путничком и робном промету са иностранством или други интереси привреде.

За обављање свих или неких послова из надлежности царинарница оснивају се као организационе јединице царинарнице одсеци, реферати, царинске испоставе, царински реферати и царински пунктови, и могу бити у седишту или изван седишта царинарнице.

Влада може прописати другачије услове за организовање унутрашњих јединица Управе царина од услова и начела за унутрашње уређење органа државне управе.

Одлуку о оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и царинских реферата, доноси Влада на предлог министра.

Члан 9.

Управом царина руководи директор.

Директор Управе царина обезбеђује координацију рада и јединствену примену овог закона и прописа из делокруга Управе царина на целом царинском подручју.

Члан 10.

Директор Управе царина има више помоћника директора који руководе једном од области рада органа и помоћника директора-координатора који координише рад више повезаних области, помаже директору у раду и замењује га док је одсутан.

Члан 11.

Радам царинарнице руководи управник који је одговоран директору за законито и благовремено обављање послова из делокруга рада царинарнице.

IV. ОВЛАШЋЕЊА ДИРЕКТОРА И ЦАРИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Овлашћења директора

Члан 12.

Директор може, у писаној форми, да пренесе овлашћење за вршење одређених послова, осим послова руковођења, царинском службенику.

Директор може да формира радну групу или комисију царинских службеника ради извршења одређених задатака из надлежности више унутрашњих јединица или ради учествовања у припреми предлога, директива и других аката, а у циљу једнообразног и ефикаснијег поступања царинске службе.

Директор може да формира и тим царинских службеника ради спровођења пројекта, увођења иновација у спровођењу послова из надлежности Управе царина или ради извршења других сложених задатака из надлежности више унутрашњих јединица.

Тим царинских службеника у свом саставу има вођу тима, заменика вође тима, као и чланове, који могу имати своје заменике. По потреби, тим може имати појединачне руководиоце и њихове заменике. Унутар тима могу бити формиран под тимови, чији је састав идентичан саставу тима.

Члан 13.

Директор може, када сматра да је то потребно, да захтева од царинских службеника и намештеника да прођу кроз стручну здравствену проверу ради утврђивања физичке и менталне способности за обављање послова радног места на које је распоређен.

Члан 14.

У зависности од потребе посла директор одређује радно време, укључујући и рад у време празника и прековремени рад.

Директор може да одреди посебно радно време за поједине унутрашње јединице у зависности од потреба службе и обављања посебних послова, као и када царински службеник треба да буде на располагању ради обављања посебних послова.

Члан 15.

Директор може да даје обавештења за јавност, у вези са пословима из надлежности Управе царина.

Члан 16.

Директор одлучује о увођењу, коришћењу и употреби видео надзора у Управи царина, у складу са прописима који регулишу ову област.

Члан 17.

Министар на предлог директора прописује врсту и тип царинских обележја и начин њихове употребе.

Члан 18.

Директор може, ради заштите прихода и спровођења забране или ограничења која су на снази, на основу закона и других прописа у вези са увозом или извозом робе, да одреди места за подношење декларације и преглед робе, која се увози или извози.

Члан 19.

Директор може да изда појединачни акт којим уређује под којим условима и на који начин се роба, која се увози или извози може кретати местима одређеним за њено пријављивање, преглед и смештај.

Члан 20.

Директор може појединачним актом да утврди услове или ограничења у погледу:

1) кретања увезене робе од места увоза до места које је одредио као место царињења;

2) кретања робе између:

(1) складишта или слободне зоне и места које је одредио као место царињења;

(2) одобреног места и складишта из подтачке 1. ове тачке или слободне зоне;

(3) складишта или слободне зоне и другог складишта.

Директор може, у складу са одредбама става 1. овог члана, да:

1) захтева да се роба, у одређеном периоду, креће одређеним путем;

2) захтева да се превоз робе возилом или контејнером обави на одређени начин и под одређеним условима, уз одговарајуће мере обезбеђења;

3) забрани истовар или утовар у возило или контејнер, осим у изузетним случајевима и уз одговарајуће обезбеђење робе.

Члан 21.

Министар може, ради спровођења мера царинског надзора и царинске контроле, да пропише услове:

1) у погледу стандарда возила, пловила или авиона за превоз одређене робе;

2) у погледу начина утовара, истовара, кретања и пуштања робе приликом њеног увоза.

Члан 22.

Директор може да наложи лицу које је, у складу са одредбама овог закона, дужно да обезбеди просторије за царинске службенике или места која се користе за преглед робе, да:

1) обезбеди и одржава неопходне услове, инвентар и средства који су потребни да царински службеник изврши преглед или претрес или да обавља своје дужности у просторијама тог лица, у просторијама под царинским надзором или на месту које одреди директор, као и да чува тај инвентар и средства;

2) дозволи овлашћеном царинском службенику да користи инвентар и средства из тачке 1) овог става и пружи му сву неопходну помоћ у обављању његових дужности.

Овлашћења царинских службеника

Члан 23.

У обављању послова царинске службе царински службеник има, у оквиру радног места на које је распоређен, овлашћења прописана овим законом и другим прописима који регулишу овлашћења запослених у државним органима.

Члан 24.

Царински службеник обавља послове царинске службе у службеној или цивилној одећи, у случајевима и под условима које утврђује директор Управе царина. Службена одећа је царинска униформа и радно одело, с прописаним знаком Управе царина.

Царински службеник доказује овлашћење за обављање царинских послова службеном легитимацијом и службеном значком са идентификационим бројем.

Члан 25.

Поступак издавања службене легитимације и значке, начин употребе и трајање службене одеће, као и радна места на којима су царински службеници дужни да носе службену одећу и врсту службене одеће, на предлог директора прописује министар.

Царински службеник је дужан да се, на захтев учесника у царинском поступку легитимише службеном легитимацијом и значком, а када послове обавља у цивилној одећи мора се легитимисати службеном легитимацијом пре предузимања било које службене радње.

Члан 26.

Превозна средства која се користе у службене сврхе могу се обележити знаком царинске службе и натписом „Царина” у складу са одлуком директора.

Члан 27.

При обављању службених радњи царински службеник дужан је да поступа на начин који не вређа углед, част и достојанство лица на које се радња односи, примерено околностима случаја, водећи рачуна о заштити Уставом и законом загарантованих људских права и основних слобода.

При обављању службених радњи према правним лицима, другим правним субјектима и одговорним лицима, царински службеник је дужан да поступа на начин прописан у ставу 1. овог члана, водећи рачуна да у обављању службених радњи у што мањој мери омета редован посао наведених субјеката.

Члан 28.

Царински службеник који обавља послове сузбијања кријумчарења, обавештајне послове и послове унутрашње контроле има право и обавезу да носи оружје и муницију под условима и на начин који пропише министар.

За утврђивање оспособљености и психофизичке способности царинских службеника за ношење, као и за саму употребу оружја, примењују се прописи који важе за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 29.

Царински службеник, при обављању службених радњи, може да употребљава:

- 1) посебну техничку опрему;
- 2) службена возила и пловила са употребом светлосних и звучних сигнала у складу са прописима о безбедности саобраћаја на путевима и пловидби на унутрашњим водама;
- 3) посебно обучене службене псе.

Члан 30.

Царински службеник при обављању царинске контроле може да употреби средства принуде, сходно прописима који важе за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 31.

Царински службеник обавља послове царинске контроле према одредбама овог и других закона, поштујући приликом њиховог спровођења прописе о безбедности друмског, ваздушног, железничког и речног саобраћаја.

Члан 32.

Царински службеник може да, од учесника у промету робе са иностранством, захтева давање усмених или писаних обавештења у вези са царинским статусом робе, као и да примењује друге радње у вези са царинским статусом робе, укључујући преглед робе и узимање узорака ради лабораторијских испитивања.

Члан 33.

Царински службеник може, осим ако није друкчије одређено овим законом или међународним уговором, у свако доба, да изврши пресретање, уђе у превозно средство, изврши преглед и претрес ма ког његовог дела, док то средство:

- 1) улази или излази из царинског подручја;
- 2) налази се унутар одобреног простора;
- 3) налази се у границама простора који служи за упловљавање или испловљавање из пристаништа или копна уз пристаниште које се користи за активности које се изводе у пристаништу;
- 4) долази на аеродром или га напушта;
- 5) долази или напушта одобрено пристаниште, царинско складиште или слободну зону.

Члан 34.

Царински службеник има слободан приступ сваком делу возила, пловила или ваздухоплова, на месту одређеном за царинску контролу и може да:

- 1) нареди да се роба означи пре него што се истовари;
- 2) закључа, пломбира, означи или на други начин обезбеди робу која се транспортује, као и место или контејнер у коме се роба превози;
- 3) нареди да се отвори место или контејнер који је закључан.

Члан 35.

Царински службеник може да задржи превозно средство док не буду плаћени трошкови настали у поступку царинског надзора и царинске контроле или трошкови претовара робе у царинско складиште који је извршен по његовом налогу.

Члан 36.

Царински службеник може да захтева да капетан ваздухоплова омогући, у свако доба и на сваком месту, улазак у ваздухоплов и преглед:

- 1) ваздухоплова и робе коју превози;
- 2) докумената која се односе на ваздухоплов, робу или лица која превози.

Царински службеник може да захтева од службеника аеродрома, у свако доба, да дозволи царинском службенику да уђе и изврши преглед аеродрома,

зграда и робе у њима, да направи копије и узме изводе из докумената и евиденције коју службеник аеродрома води у складу са прописима.

Члан 37.

Царински службеник може да прегледа робу која се превози или ће се превозити пловилом:

- 1) у свако доба док је роба на пловилу, или
- 2) било где на царинском подручју где је роба смештена ради транспорта пловилом или на којем је истоварена са пловила.

Ради прегледа робе у складу са одредбом става 1. овог члана, царински службеник може да захтева да се отвори контејнер или да се роба распакује, а трошкове отварања, распакивања или поновног паковања сноси власник робе.

Царински службеник може да:

- 1) уђе на пловило и изврши преглед пловила током пловидбе;
- 2) затражи да му се изда или донесе на увид сваки документ који треба да се налази на пловилу. Царински службеник може да направи копије и узме изводе из тих докумената.

Члан 38.

Царински службеник може од сваког лица да захтева да покаже робу:

- 1) коју је набавило ван царинског подручја,
- 2) која подлеже царињењу или опорезивању, а коју је лице набавило на царинском подручју без плаћања увозних и других дажбина.

Члан 39.

Лице које улази на царинско подручје или га напушта, дужно је да одговори на питања царинског службеника која се односе на његово путовање, пртљаг, предмете у пртљагу или друге предмете које носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да пртљаг и предмете да на преглед.

Члан 40.

Царински службеник може да заустави и претресе превозно средство на било ком месту на царинском подручју Републике Србије, ако из оправданих разлога, посумња да превозно средство превози робу:

- 1) за коју се плаћају увозне и друге дажбине, а које нису плаћене или обезбеђене,
- 2) која је бесправно премештена,
- 3) чији је увоз, извоз или транзит забрањен, ограничен или уређен посебним прописима.

Лице које превози или носи робу из става 1. овог члана, дужно је да одговори на питања царинског службеника која се односе на превозно средство и робу која се у њему налази или коју оно носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да покаже робу и документа ради прегледа.

Царински службеник може да испита свако лице за које претпоставља да поседује сазнања о околностима из става 1. овог члана.

Царински службеник може, у складу са прописима, да привремено задржи превозно средство и робу из става 1. овог члана.

Став 1. овог члана примењује се и на робу која се преноси другим средством или путем скривене цеви.

Царински службеник може да користи сва примерена средства ради проналажења скривене цеви и путева те цеви.

Члан 41.

При вршењу послова царинске службе, царински службеник ради утврђивања идентитета лица може тражити на увид путну исправу, личну карту или другу исправу на основу које се може утврдити идентитет тог лица.

При вршењу послова царинске контроле, царински службеник може привремено задржати присутно лице, уколико, из оправданих разлога, посумња да је дошло до извршења или покушаја извршења кривичног дела, прекршаја или када то налаже заштита јавног интереса и безбедности. О наведеном без одлагања обавештава најближу организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове. Привремено задржавање лица може трајати најдуже до доласка овлашћених службеника организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове.

Царински службеник, уколико из оправданих разлога, посумња да је лице прећутало или дало нетачне податке на његова питања, чиме је извршена или би могла бити извршена повреда одредаба Царинског закона или другог прописа, или ако постоји доказ о томе, или ако је лице сакрило робу чији је увоз или извоз забрањен, ограничен или уређен посебним прописима, може да претресе:

- 1) лице које улази у царинско подручје,
- 2) лице које напушта царинско подручје или
- 3) лице које је имало приступ подручју које је под посебном царинском контролом и које је означено као подручје под посебном царинском контролом, које користи лице које одлази из тог подручја, али не и из царинског подручја.

Царински службеник дужан је да одмах обавести непосредног руководиоца о потреби претреса лица из става 3. овог члана.

Ако непосредни руководилац из става 4. овог члана утврди да нема основа за претрес, пустиће то лице, а ако има основа за претрес, наложиће да се претрес обави.

Изузетно, уколико непосредни руководилац није доступан царинском службенику, претрес лица се може извршити и без његовог налога, с тим што ће разлог претреса лица без налога непосредног руководиоца царински службеник унети у записник о личном претресу.

Претрес лица из става 3. овог члана врши царински службеник истог пола, а ако га у месту где се претрес врши нема, царински службеник може да одреди погодна лице истог пола да изврши претрес.

Претрес малолетних лица врши лице које је за то обучено, у присуству лица које је за малолетно лице одговорно или уколико то лице није присутно, у присуству социјалног радника.

Претрес који подразумева физички преглед телесних отвора извршиће лекар или други медицински радник јавне здравствене установе.

Одредбе овога члана примењују се и на возаче превозних средстава и на друга лица према којима се спроводи царински надзор.

Члан 42.

Ако се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица, пронађе оружје, друге опасне ствари, опојне дроге или друге ствари које се неовлашћено преносе у или из царинског подручја Републике Србије, лица код којих су предметне ствари пронађене, као и возачи превозних средстава, привремено ће се задржати у смислу члана 41. став 2. овог закона.

Приликом привременог задржавања робе из става 1. овог члана, сходно се примењују одредбе закона који регулише кривични поступак, које се односе на привремено одузимање предмета.

Ако се код лица из става 1. овог члана пронађу домаћа или страна средства плаћања у износима већим од дозвољених, поступиће се у складу са девизним и другим прописима.

Ако се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица пронађе скривена или непријављена роба иста ће се привремено задржати до окончања прописаног поступка.

Члан 43.

Царински службеник може, у оквиру царинског подручја, од лица које превози страну или домаћу робу, да захтева да докаже да је роба набављена у царинском подручју или да је увезена у складу са законом и другим прописима, као и да то лице са робом поступа у складу са одредбама овог и других закона за чију примену је надлежна Управа царина. Ако се такви докази не обезбеде, покренуће се поступак у складу са законом.

Члан 44.

Царински службеник може да захтева од лица које улази или излази из слободне зоне одговор на питања у вези са робом. То лице је дужно да стави робу на увид ради прегледа, ако то царински службеник захтева.

Царински службеник може, приликом уласка или изласка возила из слободне зоне, да уђе у возило и претражи сваки његов део.

Царински службеник може, у свако доба, да уђе и изврши преглед слободне зоне и свих зграда и робе у слободној зони.

Члан 45.

Царински службеник може привремено да задржи робу која је увезена или намењена извозу, док се не утврди да се са робом поступало у складу са Царинским законом и другим законима којима се ограничава, забрањује или посебно уређује увоз или извоз робе.

Члан 46.

Царински службеник може, у изузетним случајевима, привремено задржану робу или превозно средство под надзором, да остави под надзором на чување лицу које сматра погодним за то.

Ако царински службеник остави робу или превозно средство под надзором лицу које сматра погодним, обавештава о томе лице коме је привремено задржало робу. Роба, односно превозно средство сматра се привремено задржаним од дана када је дато обавештење о привременом задржавању.

Лице коме је дата на чување роба или превозно средство из става 1. овог члана, дужно је да ту робу, односно превозно средство држи на безбедном

месту, без трошкова по државу, до доношења коначне одлуке у вези те робе, односно превозног средства.

Царинском службенику роба мора бити доступна на његов захтев и робом се не може располагати нити се она може однети из царинског подручја за све време док је под надзором у складу са ставом 1. овог члана, осим ако се не одлучи другачије.

Царински службеник може у свако доба да врши надзор над робом или превозним средством остављеним на чување лицу из става 1. овог члана, а после коначног одузимања робе или превозног средства, дужан је да ту робу, односно превозно средство, преузме.

Члан 47.

Извештај у писаној форми о чињеничном стању утврђеном приликом претреса лица, превозних средстава и пословних просторија, као и привремено задржани предмети и документација у било којој форми или они предмети који су прибављени у складу са законом и другим прописима које примењује царинска служба, могу се користити као доказ у прекршајном, односно кривичном поступку.

Члан 48.

Царински службеник који руководи организационом јединицом у чијој надлежности су послови везани за прекршајни поступак поред овлашћења из става 1. овог члана, има и овлашћења да:

- 1) подноси захтев за покретање прекршајног поступка месно и стварно надлежном прекршајном суду;
- 2) одустане од поднетог захтева за покретање прекршајног поступка;
- 3) изјављује редовне и ванредне правне лекове на пресуде суда;
- 4) изјављује да одустаје од подношења редовног правног лека.

Царински службеник који води послове везане за прекршајни поступак овлашћен је да:

- 1) заступа поднети захтев у својству овлашћеног подносиоца, да исти прецизира или измени на претресу када за то постоје разлози, у складу са Царинским законом и Законом о прекршајима;
- 2) се стара о извршењу заштитне мере изречене пресудом.

Прекршајни налог издаје овлашћени царински службеник у складу са Царинским законом и Законом о прекршајима.

Накнадна контрола

Члан 49.

Царински службеник може да захтева од лица, које је по закону и другим прописима, дужно да да податке или да испуни одређену обавезу, да у одређеном року и на одређеном месту преда књиговодствену исправу, уговор, евиденцију из банке, коју сматра потребном за спровођене накнадне царинске контроле.

Царински службеник може да захтева испуњење обавезе из става 1. овог члана, од подносиоца декларације, произвођача или другог лица које располаже или би могло располагати траженим исправама или подацима.

Царински службеник има право, ако се пословне књиге и прописане евиденције воде електронским путем, да прегледа базу података рачунарског

система, као и да захтева израду, односно предају сваког документа или декларације која потврђује неки податак вођен на електронском медију, а који је неопходан за спровођење накнадне царинске контроле.

Царински службеник може да узме копије и направи изводе из документа који је прибављен у складу са одредбама овог члана.

Царински службеник, при спровођењу накнадне царинске контроле, а сходно одредбама закона који уређује царински и прекршајни поступак и које се односе на привремено одузимање предмета, може привремено да задржи или да забрани располагање исправама из става 3. овог члана, као и предметима и узорцима предмета у вези са којима се спроводи накнадна царинска контрола спроведеног царинског поступка, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана њиховог привременог задржавања, односно забране располагања, ако је то потребно ради осигурања доказа, утврђивања неисправности или ако је лице те исправе, носаче података, предмете и узорке користило за повреде царинских и других прописа, односно ако је до њих дошло повредом царинских и других прописа.

Члан 50.

Лица од којих се захтева достава података дужна су да царинском службенику који спроводи накнадну царинску контролу дозволе приступ земљишту и просторима у којима се обавља делатност, утовар, истовар или складиштење стране или домаће робе.

Царински службеник има право да приликом спровођења накнадне царинске контроле уђе и у било који објект и простор на аеродрому, железничкој станици, речној луци, да ступи на земљиште на коме се налази или би се могла налазити страна или домаћа роба, као и на земљиште преко којег је изведена или је могла бити изведена нека инсталација која омогућава преношење стране или домаће робе, као и на обалу, односно друго земљиште где би могло бити место за пристајање пловила или ваздухоплова.

Царински службеник може да уђе у пословне просторије у току редовног радног времена корисника тих просторија ако, из оправданих разлога, посумња да се те просторије користе у вези са набавком, увозом или извозом робе, да се та роба налази у тим просторијама, као и да изврши преглед тих просторија и робе, укључујући и просторије које су означене као седиште привредног субјекта или просторије које се користе као складиште робе.

Уколико постоји потреба да се радње из става 3. овог члана врше ван радног времена и без присуства корисника просторија, царински службеник је дужан да обавести и затражи помоћ надлежне организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 51.

Царински службеник контролише усклађеност пословања физичких и правних лица са царинским и другим прописима за чију примену је надлежна Управа царина, и то прегледом робе или њеним узорковањем ради лабораторијских испитивања уколико је роба доступна, као и провером постојања, веродостојности и тачности пословних књига, евиденција и других исправа, утврђујући врсте и количине непријављене робе, исправност обрачуна и плаћања царине, пореза, акциза и других дажбина.

Царински службеник, при спровођењу накнадне царинске контроле, ради спречавања и откривања неправилности у примени царинских и других прописа за чију промену је надлежна Управа царина, овлашћен је да прегледа и

претреса пословни, производни, складишни и други простор који се користи за обављање делатности, као и земљишта.

Изузетно, накнадна царинска контрола може се отпочети без обавештавања физичког и правног лица у случају када постоје разлози за неодложно поступање или оправдана бојазан да би обавештење утицало на даљу недоступност субјекта контроле, када би се умањило остварење циља спровођења накнадне царинске контроле или када то налаже заштита јавног интереса и безбедности, односно када постоји потреба отклањања предстојеће опасности.

Накнадна царинска контрола се сматра започетом дана доставе обавештења (или налога) о започетој накнадној контроли писаним или електронским путем, физичком или правном лицу, односно даном уручења налога за обављање накнадне контроле у ситуацијама када се накнадна царинска контрола може спроводити без претходног обавештавања. Уколико се накнадна царинска контрола спроводи на основу захтева друге царинске администрације, основ за спровођење накнадне царинске контроле је међународни билатерални или мултилатерални споразум на основу којег је такав захтев упућен.

Код прегледа и претреса пословног простора, објеката и земљишта царински службеник има право да прегледа робу, пословне књиге, евиденцију и друге исправе у вези са страном или домаћом робом и да користи техничке уређаје у сврху прегледа и претреса, односно растављања опреме, машина, уређаја и робе која се налази у простору, у објекту или на земљишту као и да утврђује наменску употребу стране или домаће робе.

Физичка и правна лица код којих се врше спровођење накнадне царинске контроле дужна су да царинском службенику омогуће услове за несметан рад и да му дају на увид све пословне књиге и друге исправе, односно да му омогуће увид у базе података електронских евиденција.

Под пословним простором у смислу овог члана подразумева се и стамбени простор уколико је регистрован као седиште правног лица, односно другог правног субјекта, или ако се користи као пословни простор.

Лицу из става 1. овог члана мора се пружити могућност да присуствују прегледу просторија, објеката, земљишта односно стамбеног простора. Ако ова лица не користе могућност да присуствују прегледу земљишта, просторија, односно стана, а царински службеник оцени да се на тај начин онемогућава или одлаже спровођење царинске контроле, обавиће контролу и без њиховог присуства, уз присуство два пунолетна сведока, и ту чињеницу унети у записник.

Царински службеник саставља записник о утврђеном чињеничном стању и доставља га лицу код којег је спроведена накнадна царинска контрола у року од пет дана од дана завршетка контроле. Лице код којег је спроведена накнадна царинска контрола има право да поднесе примедбе на записник у року од пет дана од дана пријема. Ако су у примедбама изнети нови докази и чињенице, због којих би требало променити чињенично стање утврђено у записнику или изменити раније правне оцене, царински службеник ће о таквим доказима и чињеницама или о новим правним оценама саставити допунски записник и доставити га лицу коме је достављен записник, а на који се не могу износити нове примедбе.

Ако се након спроведене накнадне царинске контроле утврди да прописи који се односе на одређени царински поступак нису правилно примењени, на основу записника о утврђеном чињеничном стању, односно допунског

записника, доноси се решење у царинско-управном поступку без одлагања, а најкасније у року од 60 дана од дана достављања записника, односно допунског записника, на решавање у царинско-управном поступку.

Начин вршења накнадне контроле, на предлог директора Управе царина, ближе прописује министар.

Унутрашња контрола

Члан 52.

У вршењу унутрашње контроле рада царинске службе, царински службеници који обављају послове унутрашње контроле овлашћени су да предузимају радње, утврђују чињенично стање и прикупљају доказе у циљу вођења дисциплинског поступка за повреде службене дужности, и подносе кривичне пријаве за кривична дела извршена на раду или у вези са радом у Управи царина.

Начин вршења унутрашње контроле, на предлог директора Управе царина, ближе прописује министар.

Члан 53.

Царински службеници који обављају послове унутрашње контроле поред свих овлашћења царинских службеника прописаних овим законом имају и овлашћења да:

1) остваре увид у списе, документацију и збирке података које у складу са својим надлежностима прибавља, сачињава или издаје Управа царина;

2) издају налог да царински службеник или намештеник не напушта радно место или да задрже царинског службеника или намештеника на радном месту најдуже до шест сати након завршетка радног времена, када за то постоје оправдани разлози контроле;

3) у циљу прикупљања доказа од утицаја на покретање дисциплинског поступка узму изјаве од царинских службеника и намештеника, као и од оштећених лица и сведока;

4) од свих организационих јединица у саставу Управе царина, као и царинских службеника и намештеника захтевају достављање других података и информација из њихове надлежности који су потребни за вршење послова унутрашње контроле;

5) остваре увид и изврше претрес службених просторија, инвентара и возила које царински службеници и намештеници користе, као и да изврше лични претрес царинских службеника и намештеника за које постоје основи сумње да су повредили дужности из радног односа, као и да привремено задрже предмете за које постоји основи сумње да се користе у циљу извршења повреде прописа или да су настали као последица извршене повреде прописа;

6) припреме захтев за достављање информација, обавештења и уверења од других државних органа и организација, институција и привредних субјеката, који се тичу вршења послова из надлежности унутрашње контроле Управе царина.

У поступку прибављања тражених података из става 1. тачке 6) овог члана, Управа царина не плаћа таксе, накнаде и друге трошкове.

V. ПРИКУПЉАЊЕ, ЕВИДЕНТИРАЊЕ, ОБРАДА И ЗАШТИТА ПОДАТАКА КОЈИ СУ У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ

Члан 54.

Управа царина прикупља податке о личности и друге податке за обављање послова из своје надлежности, непосредно од лица на које се ти подаци односе, као и од лица која поседују тражене податке или из већ постојећих евиденција.

Ако царински службеник, за обављање послова из делокруга рада, прикупља податке о личности или друге податке из већ постојећих евиденција, органи, организације и други субјекти који те податке воде по службеној дужности, на захтев царинског службеника (Управе царина), пружиће те податке.

У циљу идентификације физичког лица, Управа царина од података о личности прикупља и обрађује име и презиме, адресу и ЈМБГ.

У зависности од врсте царинског поступка и процедуре, Управа царина може прикупљати и обрађивати и друге податке о личности: фотографију, е-маил, број телефона, занимање, као и друге потребне податке.

Царински службеник је дужан да физичко лице обавести о сврси прикупљања и обраде података о личности у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 55.

Управа царина своди прикупљање и обраду података о личности на меру и у сврху која је неопходна ради обављања послова из своје надлежности и спровођења царинских поступака и процедура и врши следеће радње обраде: прикупљање, бележење, копирање, преношење, претраживање, прослеђивање, разврставање, обједињавање, коришћење, стављање на увид, мењање, снимање, као и спровођење других радњи у вези са наведеним подацима.

Размењивање и уступање података о личности другим државним органима, организацијама, носиоцима јавних овлашћења и страним царинским администрацијама и међународним организацијама обавља се у складу са законом, закљученим уговорима и споразумима.

Члан 56.

Подаци о личности садржани у папирној документацији чувају се у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање и заштићени су од неовлашћеног приступа и коришћења података.

Подаци о личности садржани у електронској форми чувају се у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање на заштићеним носачима података којима царински службеник приступа пријавом у информациони систем својим корисничким именом и лозинком.

У циљу заштите података о личности, Управа царина је дужна да обезбеди неопходне техничке, организационе и кадровске услове како би се подаци о личности заштитили од уништења, губитка неовлашћеног приступа, обраде, откривања и злоупотребе.

Члан 57.

Управа царина води евиденцију података о личности и о другим подацима који се прикупљају и обједињују у вези са обављањем њених

послова, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, другим законима којима је уређена заштита, прикупљање и чување података о личности и података о привредним активностима.

Управа царина, ради обављања послова царинске службе, води евиденције које прикупљају, користе и одржавају царински службеници, и то:

- 1) евиденцију царинских декларација;
- 2) евиденцију повластица;
- 3) евиденцију робе под царинским надзором;
- 4) евиденцију о обрачуну, наплати и принудној наплати царинског дуга;
- 5) евиденцију поднетих средстава обезбеђења царинског дуга;
- 6) евиденцију о царинским заступницима;
- 7) друге евиденције.

Члан 58.

Тајност података и начин њиховог коришћења одређује директор у складу са законом који регулише тајност података и другим прописима.

Подаци из евиденције коју води и користи Управа царина чувају се у роковима предвиђеним прописима.

VI. ПРАВА, ДУЖНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ЦАРИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Пријем у царинску службу и попуњавање слободних радних места

Члан 59.

У Управу царина, као царински службеник може да се запосли лице које, поред услова утврђених за пријем државних службеника и намештеника и других услова предвиђених овим законом, испуњава следеће услове:

- 1) да није осуђивано за кривично дело на казну затвора (условно или безусловно) од најмање три месеца, нити је осуђивано за кажњиво дело које га чини неподобним за обављање послова у Управи царина;
- 2) да испуњава опште и посебне здравствене и психофизичке услове за вршење послова радног места;
- 3) да се против лица не води кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности,
- 4) и друге услове одређене актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи царина.

Члан 60.

Уколико се пријем царинских службеника у радни однос на неодређено време у Управу царина спроводи путем јавног конкурса, јавни конкурс расписује Централна Управа царина.

Јавни конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, односно управник царинарнице за попуњавање радних места у царинарници, тако да један њен члан обавезно буде државни службеник из организационе јединице надлежне за управљање људским ресурсима у Централној Управи царина, односно царинарници. По потреби, као и у случају да постоје финансијске и просторно-организационе могућности, као члан конкурсне

комисије може бити именован и државни службеник из Службе за управљање кадровима. Конкурсна комисија има председника и два члана који, по потреби, могу имати заменике.

Рад на одређено време

Члан 61.

Радни однос на одређено време у Управи царина, поред случајева утврђених за заснивање радног односа на одређено време државних службеника и намештеника, може да се заснује без расписивања јавног конкурса и ради попуњавања упражњеног радног места, до окончања поступка попуње на неодређено време.

Звања царинских службеника

Члан 62.

Радна места царинских службеника разврставају се у царинска звања у зависности од сложености послова, овлашћења и одговорности.

Члан 63.

У звању вишег царинског саветника и вишег царинског инспектора обављају се најсложенији послови царинске службе и са њима повезани послови који знатно утичу на постизање резултата у некој области из делокруга Управе царина, који захтевају стваралачке способности, предузимљивост и висок степен стручности, самосталности и искуства. За рад на пословима у звању вишег царинског саветника и вишег царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање седам година радног искуства у струци.

У звању самосталног царинског саветника и самосталног царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који захтевају посебно специјалистичко знање и искуство, аналитичке способности, самосталан рад без надзора претпостављеног и доношење одлука у сложеним случајевима уз само општа усмерења и упутства претпостављеног. За рад на пословима у звању самосталног царинског саветника и самосталног царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање пет година радног искуства у струци.

У звању царинског саветника и царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који захтевају способност да се проблеми решавају без појединачних упутстава, углавном су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника са јасним оквиром самосталног деловања, уз поврмени надзор претпостављеног и обраћање само када је проблем сложен и захтева додатно знање и искуство. За рад на пословима у звању царинског саветника и царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним

студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање три године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског саветника и млађег царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника унутар прецизно одређеног оквира деловања, уз редован надзор претпостављеног и доношење одлука на основу постојеће праксе или општих или појединачних упутстава претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског саветника и млађег царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и завршен приправнички стаж или најмање пет година радног стажа у државним органима.

Члан 64.

У звању царинског сарадника и царинског прегледача обављају се мање сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који обухватају ограничен круг међусобно повезаних различитих задатака и захтевају способност самосталне примене утврђених метода рада, поступака или стручних техника унутар прецизно одређеног оквира деловања, уз општа усмерења и упутства и повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању царинског сарадника и царинског прегледача царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и најмање три године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског сарадника и млађег царинског прегледача обављају се мање сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника уз способност решавања рутинских проблема, уз општа и појединачна упутства и редован надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског сарадника и млађег царинског прегледача царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и завршен приправнички стаж или најмање пет година радног стажа у државним органима.

Члан 65.

У звању царинског референта и царинског надзорника обављају се стручно-оперативни, административни и технички и други претежно рутински послови царинске службе и са њима повезани послови који обухватају широк круг задатака и захтевају познавање и примену једноставнијих метода рада или поступака, а раде се самостално и уз повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању царинског референта и царинског надзорника царински службеник мора да има завршену средњу школу и најмање две године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског референта и млађег царинског надзорника обављају се стручно-оперативни, административни и технички и други рутински послови царинске службе и са њима повезани послови са ограниченим кругом сличних задатака који захтевају познавање и примену једноставнијих метода

рада или поступака, уз повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског референта и млађег царинског надзорника царински службеник мора да има завршену средњу школу и шест месеци радног искуства у струци, односно завршен приправнички стаж.

Члан 66.

Код преузимања царинских службеника у други државни орган, царинска звања уподобљавају се звањима државних службеника, и то:

- 1) виши царински саветник и виши царински инспектор звању виши саветник,
- 2) самостални царински саветник и самостални царински инспектор звању самостални саветник,
- 3) царински саветник и царински инспектор звању саветник,
- 4) млађи царински саветник и млађи царински инспектор звању млађи саветник,
- 5) царински сарадник и царински прегледач звању сарадник,
- 6) млађи царински сарадник и млађи царински прегледач звању млађи сарадник,
- 7) царински референт и царински надзорник звању референт,
- 8) млађи царински референт и млађи царински надзорник звању млађи референт.

Дужности царинских службеника

Члан 67.

Лице које се први пут прима у Управу царина, полаже и потписује заклетву следеће садржине:

„Заклињем се да ћу поштовати Устав Републике Србије и законе, да ћу савесно и одговорно обављати послове царинског службеника/намештеника и да ћу градити и чувати углед Управе царина.”

Потписана заклетва чува се у персоналном досијеу царинског службеника.

Сукоб интереса

Члан 68.

Царински службеник не сме да прими поклон у вези са вршењем послова царинске службе, без обзира на његову вредност, изузев поклона у виду рекламног материјала мање вредности, нити било какву услугу или другу корист за себе или друга лица.

Царински службеник не сме да користи рад у Управи царина да би утицао на остваривање својих права или права са њиме повезаних лица.

На одређивање круга повезаних лица и на пријем поклона примењују се прописи којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

Члан 69.

Царински службеник и намештеник, приликом заснивања радног односа, под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, даје Управи царина писану изјаву о свом имовинском стању, имовинском стању чланова своје уже

породице, као и писану изјаву да могу да се врше провере у вези приказаног стања.

Царински службеник и намештеник је дужан да пријави сваку промену у смислу става 1. овог члана чија вредност прелази износ годишње просечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији, и то у року од 30 дана од када је промена настала.

Писана изјава из ст. 1. и 2. овог члана чува се у персоналном досијеу царинског службеника, у који могу имати увид царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и за унутрашњу контролу, ради провере могућих злоупотреба почињених од стране царинског службеника.

Члановима уже породице, у смислу одредбе овог члана сматрају се брачни и ванбрачни друг, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и на издржавању), а родитељи царинског службеника, као и родитељи брачног друга, ако их царински службеник издржава или са њима живи у заједничком домаћинству.

Члан 70.

Царински службеник не може да буде власник или сувласник привредног субјекта чија је делатност у вези са радом Управе царина, не сме да се бави предузетништвом нити да обавља други плаћени или неплаћени посао који је забрањен посебним законом или другим прописом, који ствара могућност сукоба интереса или утиче на непристрасност рада царинског службеника, или је у вези са његовим послом у Управи царина или са радом Управе царина.

У царинској служби не може да на пословима царинског службеника ради лице чији је члан уже породице, дефинисан у члану 69. став 4. овог закона, власник или сувласник привредног субјекта, чија је делатност у вези са радом Управе царина.

Уколико се утврди да је наступила околност из става 2. овог члана, а нема одговарајућег радног места на које царински службеник може да буде распоређен, он остаје нераспоређен.

Послове и делатности из ст. 1. и 2. овог члана, као и поступак из става 3. овог члана, ближе одређује министар.

Царински службеник је дужан да да писану изјаву о чињеницама из ст. 1. и 2. овог члана и да пријави сваку промену, у року од 30 дана од дана настале промене.

Изјава из става 5. овог члана чува се у персоналном досијеу царинског службеника, у који могу имати увид царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и за унутрашњу контролу, ради провере могућих злоупотреба почињених од стране царинског службеника.

Члан 71.

Царински службеник и намештеник дужан је да се ван радног времена понаша на начин којим се чува углед и достојанство царинске службе.

Члан 72.

Ако царински службеник спроводи царински поступак у коме је учесник лице које је са њим у сродству (крвном сродству у правој линији без ограничења, у побочној закључно до четвртог степена или у тазбинском сродству закључно до другог степена сродства), или у односу старатеља, усвојитеља, усвојеника или хранитеља, или у коме је учесник предузеће чији је власник или сувласник са њим у истакнутом односу сродства, у односу

старатеља, усвојитеља, усвојеника или хранитеља, одмах ће о томе обавестити свог непосредног руководиоца.

Царински службеник, у случајевима из става 1. овог члана, одмах ће се изузети из царинског поступка у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Члан 73.

Царински службеници не смеју да користе податке, сазнања и обавештења које имају или су им доступне приликом обављања послова службе, у неслужбене сврхе.

Царински службеници не смеју да користе нити да дају обавештења, податке или сазнања за остваривање било какве имовинске или друге користи за себе или за друго лице.

Дужност заштите службене и друге тајне траје и после престанка радног односа у служби у складу са законом.

Члан 74.

Царински службеници, запослени у одређеним организационим јединицама унутар Управе царина, због потребе обављања послова из делокруга тих јединица, природе посла и уколико потребе царинске службе то налажу, обављају:

- 1) рад у сменама;
- 2) рад суботом, недељом, празницима и другим нерадним данима;
- 3) рад дужи од пуног радног времена – прековремени рад;
- 4) поподневни и ноћни рад;
- 5) рад у турнусима.

Рад у сменама и турнусима укључује обављање послова и задатака суботом и недељом, празницима и другим нерадним данима, као и рад у поподневним и ноћним сатима, са прерасподелом у оквиру одређеног редовног месечног, односно годишњег распореда радног времена.

Радам у турнусима сматра се рад који се обавља у сменама од 12 сати, односно 12 сати рада у дневној смени, након чега следи 24 сата одмора, затим 12 сати рада у ноћној смени након чега следи 48 сати одмора.

Члан 75.

Сагласно одлуци директора Управе царина царински службеници и намештеници дужни су да буду доступни (у приправности за рад на свом радном месту), ван радног времена ради извршавања неког посла свог радног места.

Кодекс понашања царинских службеника

Члан 76.

Кодексом понашања царинских службеника утврђују се општа правила понашања царинских службеника приликом обављања послова у Управи царина и ван ње, као и понашање царинских службеника у току и ван радног времена. Кодексом понашања утврђује се понашање царинских службеника према јавности, колегама, руководиоцима и службеницима којима руководе, као и другим државним службеницима. Кодекс понашања, на предлог директора Управе царина, доноси министар.

Премештај царинских службеника и намештеника

Члан 77.

Царински службеник може бити трајно или привремено премештен због потреба службе, у исту или другу унутрашњу јединицу, у истом или другом месту рада на друго радно место у истом, непосредно вишем или непосредно нижем звању.

Члан 78.

Директор може, на захтев царинског службеника и намештеника, да одобри његов сталан или привремени премештај, имајући у виду потребе Управе царина и личне разлоге царинског службеника.

Члан 79.

Поред случајева привременог премештаја државних службеника у истом државном органу уређених прописима о радним односима у државним органима, царински службеник у изузетним случајевима, иако не испуњава услове у погледу радног искуства прописане за то радно место, уколико је потребно да се радно место хитно попуни, може бити премештен на радно место у вишем звању, у трајању до шест месеци, уколико испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, као и поседује знања и способности за обављање послова тог радног места.

Царински службеник који је привремено премештен у складу са ставом 1. овог члана, стиче сва права радног места на које је привремено премештен, док премештај траје.

Корективни коефицијент

Члан 80.

Царински службеници распоређени на радна места разврстана у звање млађи царински надзорник, царински надзорник, млађи царински прегледач и царински прегледач имају право на увећање основног коефицијента утврђеног у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника у висини од 20 одсто.

Царински службеници који у обављању свог радног места имају овлашћења за ношење и употребу оружја, имају право на увећање основног коефицијента од 20 одсто његове вредности.

Право на корективни коефицијент из става 1. овог члана искључује право на корективни коефицијент из става 2. овог члана.

Корективни коефицијент утврђује се решењем.

Посебан стручни испит за царинског службеника

Члан 81.

Царински службеник, поред државног стручног испита, мора да има положен посебан стручни испит за царинског службеника.

Министар ближе уређује програм и начин полагања посебног стручног испита за царинског службеника.

Рок за полагање посебног стручног испита за царинског службеника

Члан 82.

Царински службеник има обавезу да положи посебан стручни испит за царинског службеника у року од две године од дана заснивања радног односа, односно од дана распоређивања на радно место царинског службеника.

Евиденција о положеним испитима

Члан 83.

Управа царина води Евиденцију о полагању посебног стручног испита за царинског службеника, која садржи: име и презиме кандидата, јединствени матични број грађана, назив завршене средње школе и образовни профил кандидата, односно назив високошколске установе, стечено високо образовање и стручни назив, датум полагања испита, податке о општем успеху на испиту и број и датум издатог уверења о положеном посебном стручном испиту за царинског службеника.

Министар ближе уређује начин уписа и вођења евиденције из става 1. овог члана.

Стручно усавршавање царинских службеника

Члан 84.

Стручно усавршавање царинских службеника остварује су у складу са законом који уређује права и дужности државних службеника.

Посебни програми обуке царинских службеника

Члан 85.

Посебне програме обуке царинских службеника спроводи организациона јединица Управе царина надлежна за припрему, развој и спровођење посебних програма стручног усавршавања – Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина.

Управа царина може одлучити да посебни програм обуке спроведе и у складу са посебним законом.

Царински службеник који учествује у посебном програму обуке који спроводи Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина, остварује право на смештај и исхрану у интернату Управе царина.

Провера знања стеченог на стручном усавршавању

Члан 86.

Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина спроводи проверу знања царинских службеника стеченог на стручном усавршавању из члана 84. овог закона.

Директор доноси програм и начин провере знања из става 1. овог члана.

Кадровска евиденција

Члан 87.

Управа царина води евиденцију о личним и професионалним подацима царинских службеника и намештеника. Евиденција о подацима може да се води и у електронској форми и чува се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Персонални досије царинског службеника и намештеника је поверљив. Царински службеник и намештеник има право увида у свој персонални досије. Приступ персоналном досијеу је ограничен и податке које садржи, могу користити царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и унутрашњу контролу у свом раду, као и непосредни руководиоцац. Подаци који се налазе у досијеу дају се суду на његов захтев.

Дисциплинска одговорност царинских службеника

Члан 88.

Царински службеник који не извршава дужности из радног односа или несавесно обавља поверене послове и радне задатке, односно ако се не придржава закона и других прописа или Кодекса понашања царинских службеника, чини повреду службене дужности.

Царински службеник дисциплински је одговоран за повреде службене дужности, које могу бити лакше и теже.

Члан 89.

Одговорност за кривично дело или прекршај не искључује дисциплинску одговорност.

Царински службеник може бити дисциплински кажњен уколико је радњом извршења која је била предмет кривичног, односно прекршајног поступка, учинио повреду службене дужности, и поред тога што је оптужба одбијена, или је ослобођен кривичне, односно прекршајне одговорности.

Ако је кривични поступак покренут због исте радње извршења, дисциплински поступак се може прекинути до окончања кривичног поступка.

Члан 90.

Лакшом повредом службене дужности, поред оних утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, сматра се и повреда правила понашања прописана Кодексом понашања царинских службеника, која није обухваћена неком од тежих повреда службених дужности утврђених овим законом.

Члан 91.

Теже повреде службених дужности, поред оних утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, су и:

- 1) незаконит рад или пропуштање радњи за које је царински службеник овлашћен ради спречавања незаконитости или штете или прекорачење овлашћења свог радног места, односно примена овлашћења у сврхе за које није намењена;
- 2) уписивање неисправних или неистинитих података у службене исправе, књиге или списка, односно употреба или овера такве службене исправе, књиге или списка као да су истините или уништење истих или подношење лажног обрачуна, односно довођење у заблуду надлежног органа да треба извршити незакониту или неправилну исплату;
- 3) употреба фалсификоване дипломе о завршеној школи и стеченој стручној спреми;
- 4) непредузимање или недовољно предузимање мера заштите на раду;

5) одбијање давања података или давање нетачних података уколико је давање тих података прописано Царинским законом, овим законом, другим законима и прописима донетим на основу закона;

6) понашање на раду или ван рада које наноси штету угледу царинске службе;

7) неношење или непрописно и неуредно ношење службеног одела или службених ознака;

8) злоупотреба службене одеће, ознака, оружја или службене легитимације при обављању или у вези са обављањем послова службе, као и ван рада;

9) одбијање тестирања на алкохол, односно одбијање стручног прегледа којим се утврђује присутност алкохола или неког другог наркотичког средства у организму, а које умањује способност за рад;

10) одбијање здравственог прегледа или неоправдано избегавање прописаног здравственог прегледа;

11) обављање плаћеног и неплаћеног који је забрањен посебним законом или другим прописом, који ствара могућност сукоба интереса или утиче на непристрасност рада царинског службеника, или је у вези са његовим послом у Управи царина или са радом Управе царина.

Дисциплинске мере и казне

Члан 92.

Поред дисциплинских казни за лакше и теже повреде службене дужности утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, може се изрећи:

1) дисциплинска мера - јавна опомена, за лакшу повреду службене дужности;

2) новчана казна у висини од 10% до 30% основне плате за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до 12 месеци, за тежу повреду службене дужности.

Јавна опомена извршава се објављивањем коначне одлуке којом је иста изречена на огласним таблама царинарнице и огласној табли Централне Управе царина, у трајању од 30 дана.

Царинском службенику коме је изречена дисциплинска казна престанка радног односа, радни однос престаје даном уручења коначног решења којим је дисциплинска казна изречена, односно даном коначности предметног решења, уколико жалба није изјављена.

Дисциплински поступак због лакше повреде службене дужности

Члан 93.

Дисциплински поступак због лакше повреде службене дужности, на предлог непосредног руководиоца, покрене, води и о дисциплинској одговорности у виду решења одлучује директор Управе царина за царинске службенике у Централној Управи царина, односно управник царинарнице за царинске службенике у царинарници.

Директор Управе царина, односно управник царинарнице може одредити царинског или државног службеника са завршеним Правним факултетом да спроведе одређене радње које су од значаја за покретање и вођење

дисциплинског поступка, утврђивање дисциплинске одговорности за лакшу повреду службене дужности и изрицање дисциплинске мере, односно казне.

Дисциплински поступак због теже повреде службене дужности

Члан 94.

Дисциплински поступак због теже повреде службене дужности покрећу помоћник директора сектора, руководилац организационе јединице ван сектора и управник царинарнице против царинских службеника распоређених у организационим јединицама којима руководе, док дисциплински поступак против руководица организационих јединица ван сектора и управника царинарнице покреће помоћник директора-координатор.

Дисциплински поступак може покренути и начелник Одељења за унутрашњу контролу у случајевима које, на предлог директора, ближе утврђује министар у акту којим се уређује начин спровођења дисциплинског поступка.

У сваком случају, дисциплински поступак за тежу повреду службене дужности може покренути и директор Управе царина.

Члан 95.

Дисциплински поступак због теже повреде службене дужности води и директору подноси предлог одлуке о одговорности дисциплинска комисија Управе царина (у даљем тексту: дисциплинска комисија), састављена у већу од три члана (председник и два члана).

Коначну одлуку о одговорности у дисциплинском поступку доноси директор у виду решења, којим се царински службеник ослобађа од одговорности или оглашава кривим и изриче му се дисциплинска казна.

У случају постојања разлога за обуставу поступка, директор, на предлог дисциплинске комисије, доноси решење којим се дисциплински поступак обуставља.

Дисциплинска комисија није везана за правну квалификацију повреде службене дужности назначену у акту о покретању дисциплинског поступка.

Члан 96.

Начин спровођења дисциплинског поступка због лакше и теже повреде службене дужности, састав, избор и број чланова дисциплинске комисије, избор већа дисциплинске комисије, као и поступак утврђивања присутности алкохола или неког другог наркотичког средства у организму, а које умањује способност за рад, на предлог директора, ближе уређује министар.

Члан 97.

Застарелост за покретање и вођење дисциплинског поступка наступа протеком рокова прописаних законом који уређује радне односе у државним органима.

Застарелост дисциплинског поступка не тече док дисциплински поступак није могуће покренути или водити због одсуства царинског службеника (боловање, годишњи одмор и други разлози одсуствовања са рада) или из других оправданих разлога.

Застарелост дисциплинског поступка не тече и за време док траје судски спор чији је предмет испитивање правилности дисциплинске одлуке.

Ако је кривични поступак покренут због исте радње извршења, дисциплински поступак се може прекинути до окончања кривичног поступка.

Члан 98.

Дисциплинска мера, односно казна, изречена коначним решењем уписује се у одговарајућу евиденцију.

Дисциплинска мера, односно казна, брише се из евиденције ако царинском службенику не буде изречена нова дисциплинска мера, односно казна, у наредне две године од изречене дисциплинске мере, односно казне, за лакшу повреду службене дужности, или у наредне четири године од изречене дисциплинске казне за тежу повреду службене дужности.

О раније изреченим дисциплинским мерама, односно казнама, дисциплинска комисија води рачуна само ако у време спровођења поступка нису брисане из евиденције.

Члан 99.

Царинском службенику који је привремено удаљен са рада одузима се службена легитимација, службена значка, оружје и друга опрема и ствари са којима је био задужен.

Царински службеник који је привремено удаљен са рада не сме да носи службено одело.

Члан 100.

Царински службеник за време док је био привремено удаљен са рада има право на разлику између исплаћене накнаде плате и пуног износа основне плате:

1) ако је ослобођен од одговорности у правоснажно окончаном дисциплинском поступку или је поступак обустављен због одустанка подносиоца дисциплинског захтева или је захтев за покретање дисциплинског поступка одбијен;

2) ако је у правоснажно окончаном кривичном поступку ослобођен од оптужбе или оптужба буде одбијена, али не због ненадлежности или је кривични поступак против њега обустављен правоснажном одлуком, али не ако је склопљен споразум о одлагању кривичног гоњења.

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА**Престанак радног односа по сили закона****Члан 101.**

Поред случајева предвиђених другим прописима који регулишу права запослених у државном органу као и разлога утврђених општим прописима о раду, царинском службенику престаје радни однос по сили закона и:

1) ако је правоснажно осуђен за кривично дело учињено на раду или у вези са радом у царинској служби без обзира на врсту и висину кривичне санкције-даном достављања правоснажне одлуке суда.

Посебне одредбе о намештеницима**Члан 102.**

Пријем намештеника у радни однос Управу царина врши се непосредно или посредно преко Националне службе за запошљавање.

У погледу услова за пријем у радни однос намештеника у Управу царина, примењују се одредбе овог закона којима су прописани услови за пријем царинских службеника.

Средства за рад Управе царина

Члан 103.

Средства за рад царинске службе обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Распоред средства одобрених за финансирање рада царинске службе врши се према предрачуну унутрашњих јединица, односно Финансијском плану расхода, који доноси директор.

Члан 104.

Управа царина је дужна да извршава своје обавезе у складу са прописима који уређују спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу, као и лица која се затекну у радној околини, како би се спречиле повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом.

Царински службеници који прегледају превозна средства, царинску и другу робу у царинским и другим складиштима, царински службеници који обављају стручне и помоћне послове у царинској лабораторији, имају право на радну одећу и друга заштитна средства (маске, рукавице, специјална одећа и др).

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 105.

Царински службеници који на дан ступања на снагу овог закона немају положен посебан стручни испит за царинског службеника, дужни су да исти положе најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 106.

Поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима царинских службеника, започети пре ступања на снагу овог закона, окончаће се применом прописа који су важили пре ступања на снагу овог закона.

Члан 107.

Подзаконски акти за извршавање овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења и ступања на снагу подзаконских аката из става 1. овог члана, примењиваће се подзаконски акти донети на основу Царинског закона („Службени гласник РС” бр. 73/03, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 9/10 - УС и 18/10 - др. закон) ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 108.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 252-329. Царинског закона („Службени гласник РС” бр. 73/03, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 9/10 - УС и 18/10 - др. закон).

Члан 109.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 5. и 16. Устава Републике Србије, којима је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује контролу промета роба и услуга и путничког саобраћаја преко границе и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. Разлози за доношење закона

У Републици Србији од 3. маја 2010. године примењују се два закона са истим називом: Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17 - др.закон) који уређује општа правила и поступке који се примењују на робу која се уноси или износи из царинског подручја Републике Србије и Царински закон („Службени гласник Републике Србије”, бр.73/03, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 9/10 - УС и 18/10 - др. закон) који у чл. 252-329. тог закона уређује надлежност Управе царина, организацију, обављање послова и управљање Управом царина, овлашћења лица запослених у Управи царина, овлашћења и одговорности у прикупљању, евидентирању, обради и заштити података у вези са пословима Управе царина, као и поступак пријема у радни однос у Управу царина, распоређивање, напредовања у служби, права, обавезе и одговорности запослених у Управи царина. С обзиром да примена два закона са истим називом може да доведе до правне несигурност, посебно из разлога што се чланови ова два закона поклапају, потребно је посебним законом регулисати делокруг рада Управе царина, унутрашње уређење и руковођење, овлашћења директора и царинских службеника, прикупљање, евидентирање, обраду и заштиту података који су у вези са пословима царинске службе и права, дужности и одговорности царинских службеника.

Циљ овог закона је да на одговарајући начин уреди овлашћења и обавезе царинских службеника која ће омогућити спровођење основних функција царинске службе, брз проток робе, путника и превозних средстава, стварање претпоставки за ефикасну контролу примене царинских прописа, спречавање и сузбијање шверца оружја, муниције, дроге, трговину људима, као и увоз, извоз или транзит других роба које су опасне по живот и здравље људи, обезбеђење одговарајуће заштите осталих учесника у царинском поступку, као и приходе буџета. Наиме, Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17-др.закон) усаглашен је са царинским законима земаља Европске уније и предвиђа увођење нових царинских процедура које треба да омогуће брже и ефикасније спровођење царинских поступака, а да би се то омогућило Предлогом закона о царинској служби неопходно је царинским службеницима одредити овлашћења која треба да прате нове и поједностављене процедуре које су већ уређене Царинским законом.

Управа царина примењује поједностављене царинске процедуре од октобра 2010. године, број компанија које користе ове поступке непрекидно расте, тако да неке од видова поједностављених поступака већ користе 344 фирме. Примена ових поједностављених процедура је показала бројне предности, као што су: стимулишу се производни капацитети Републике Србије, инвеститори не морају да брину да ли у близини места где улажу своја средства постоји царинска организациона јединица, поступак се може обавити у било које доба дана или ноћи, током викенда и државних празника, што све

доприноси ефикаснијем и економичнијем пословању предузећа. Управа царина припрема неопходне услове за увођење система који се заснива на бази овлашћеног економског оператера-овлашћеног привредног субјекта, којим ће компаније које послују у Републици Србији, уколико су бонитетне, располажу својим капиталом и поштују царинске прописе, добити могућност да део царинског поступка који сада спроводи царинска служба обављају саме, чиме истовремено на себе преузимају и велику одговорност.

Такође, овим законом предлаже се стварање услова да царинска служба буде ефикасна и рационална, професионална и непристрасна администрација, омогућиће се јачање интегритета царинских службеника и смањење корупције, као што то од наше службе захтевају Европска унија, Светска банка, Међународни монетарни фонд, Светска царинска организација. У том погледу посебно указујемо на развој улога царинске администрације, почев од прикупљања дажбина од увозних добара, преко заштите економских интереса земље, успостављање економских олакшица, па све до безбедности друштва и земље. С тим у вези, на 9. седници Комитета за изградњу капацитета СЦО наглашено је да постоје две основне улоге царинске администрације, а то су остваривање трговинских олакшица (што може довести до привлачења инвестиција, с обзиром на да би свако пословао са земљом чија царинска администрација пружа веће трговинске олакшице, које су при том јасно утемељене у закону) и безбедност друштва и земље (посебно имајући у виду кретање избеглица и учесталих терористичких напада на аеродромима). Да би дошло до њиховог остварења неопходно је пре свега јасно утврдити овлашћења и дужности царинских службеника у постизању предметних циљева у закону, успоставити систем заснован на царинским компетенцијама и вредностима, употребљавати информационе и комуникационе технологије, успоставити сарадњу са другим царинским администрацијама, другим организацијама унутар земље и ван њених граница, као и размењивати податке са истима и вршити њихову анализу и спроводити обуке царинских службеника. У том погледу, примена овог закона треба да обезбеди претпоставке за увођење и примену европског оквира царинских компетенција, како би се почели приближавати професионално царинским службеницима у царинским администрација у земљама чланицама Европске уније и СЦО, а ради ефикаснијег остваривања напред наведених циљева. Такође, примена овог закона обезбедиће и претпоставке за побољшање положаја царинских службеника, како би се почели усаглашавати са положајем царинских службеника у царинским администрацијама земаља чланица Европске уније и како би се обезбедио висок положај царинске администрације Републике Србије у односу на царинске администрације Европске уније и остале у свету.

III. Објашњење појединачних решења

Чланом 1. Предлога закона одређена је област која се уређује овим законом, а то су послови царинске службе, унутрашње уређење и руковођење органом који обавља послове царинске службе, овлашћења, права, дужности и одговорности царинских службеника. Такође, овим чланом, у ставу 2. прописана су начела на основу којих се обављају послови царинске службе, а то су професионалност, интегритет, јавност рада, пружање услуга јавности, одговорност и доследности у примени закона и при употреби законских овлашћења. У погледу овде утврђених основних начела, истичемо да се приликом утврђивања истих, поред тога да буду у складу са основним начелима државних службеника, водило рачуна да иста осликавају и буду у складу са утврђеним основним вредностима царинске службе у Европске уније у оквиру компетенција у царини. Те основне вредности царинске службе су: изражена етичност и интегритет, оријентисаност на клијента и услугу,

фокусираност на европску сигурност и безбедност, посвећеност јавној служби, оперативна извршност, хармонизован Европске уније став и приступ, константно усавршавање и професионални развој. Овако утврђене вредности подржавају циљеве и уверења царинских служби Европске уније и усаглашене су са Мисијом Европске уније и Царинским кодексом Европске уније. Поред наведеног, предметне вредности морају бити саставни део описа послова у царинској администрацији према Упутству о увођењу компетенција у област управљања људским ресурсима у царинској администрацији, које је издато од стране Светске царинске организације. Сходно чињеници да је Управа царина Републике Србије чланица СЦО, у обавези је да предметне вредности и утврђене царинске компетенције уведе у свој систем управљања људским ресурсима, како би се постигла хармонизација и унификација царинских администрација, како у Европској унији, тако и у свету.

Члан 2. Предлога закона утврђује да послове царинске службе обавља орган државне управе надлежан за стручне послове који се односе на: царинење робе, царински надзор и друге послове контроле путника и промета робе и услуга са иностранством, као и друге послове одређене законом, са знаком да је тај орган Управа царина. Истим чланом у ставу 2. утврђена је дефиниција царинског службеника. На предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе, брисан је став 3. (дефиниција намештеника у Управи царина), с обзиром на чињеницу да се намештеници у Управи царина не разликују у односу на остале намештенике у државној управи по врсти послова које обављају.

Чланом 3. Предлога закона дефинисано је седиште Управе царина у Београду, као и да Управа царина има свој знак и заставу. Прописано је да је знак Управе царина саставни део службене одеће и да се исти отискује на службеној значки царинских службеника и да изглед знака и заставе и њихову употребу прописује министар надлежан за послове финансија.

Члан 4. Предлога закона дефинише 25. мај као Дан царинске службе.

Чланом 5. Предлога закона прописано је да се на царинске службенике примењују прописи о државним службеницима и намештеницима, ако овим законом о није другачије прописано и да се на рад царинске службе не примењују одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор. Наиме, свака роба која се уноси у царинско подручје Републике Србије ставља се под царински надзор и остаје под царинским надзором колико је потребно да се утврди њен статус (члан 62. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17-др.закон)). С тим у вези, од стране овлашћених царинских службеника, као редовна царинска процедура, врши се преглед предметне робе, као и контрола поднете документације, а ради спровођења царинског поступка (који може бити: стављање робе у слободан промет (увоз робе), транзит робе, царинско складиштење робе, активно оплемењивање робе, прерада робе под царинском контролом, привремени увоз робе, пасивно оплемењивање робе или извоз робе) и царинских формалности (активности које предузимају лица (учесници у царинском поступку) и царински орган у циљу примене царинских прописа). Тако, царински орган може предузимати царинску контролу коју сматра неопходним, а, примера ради, она може да обухвата преглед робе, узимање узорака, проверу података наведених у декларацији, као и проверу веродостојности докумената, преглед рачуна и других евиденција привредних субјеката, преглед превозних средстава, путничког пртљага и друге робе коју лица носе са собом или на себи, као и спровођење службених испитивања и других сличних радњи, као што су преглед ствари, односно добара, али и преглед лица (контрола путника и робе на граничном прелазу, заустављање возила у коме се превозе поштанске пошиљке, затим отварање насумично пакета/пошиљки, уз остављање одговарајуће ознаке да је царинска служба извршила отварање и

контролу предметне пошиљке). У том контексту, рад царинских органа у спровођењу царинских поступака и процедура, не представља инспекцијски надзор у смислу члана 2. став 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/15). Међутим, потребно је имати у виду и то да поред горе наведене контроле, царински орган може вршити и накнадну контролу царинских поступака, односно контролу већ спроведених царинских поступака. У том контексту, спровођење предметне накнадне контроле има нека обележја инспекцијског надзора у смислу Закона о инспекцијском надзору (посебно узимајући у обзир одредбу члана 2. став 2. предметног закона), али због своје посебности и специфичности у спровођењу, овим законом су посебно уређене одредбе које се односе на правила спровођења исте и овлашћења и обавезе царинских службеника током њеног спровођења (чл. 49 – 51. Предлога закона), док ће се њен начин спровођења утврдити подзаконским актом (Правилником о накнадној контроли). С тим у вези је и чланом 103. став 6. Царинског закона утврђено да се на спровођење накнадне контроле од стране царинског органа сходно примењују одредбе закона којим се уређује спровођење инспекцијског надзора. Накнадна царинска контрола јесте овлашћење царинског органа да, по службеној дужности, може изменити или допунити декларацију након што је роба пуштена декларанту, као и овлашћење да царински орган, после пуштања робе, може да изврши и контролу рачуноводствених и комерцијалних исправа и података у вези са увозом или извозом те робе или у вези са накнадним комерцијалним пословима с том робом, да би утврдио тачност података који су наведени у декларацији. Контрола може да се обави у просторијама декларанта (подносиоца декларације), у просторијама било ког другог лица које је непосредно или посредно пословно укључено у поменуте радње или у просторијама било ког другог лица које поседује наведене исправе и податке. У току контроле може да се изврши преглед робе и узму узорци робе, ако је она још доступна. У случају да се накнадном контролом декларације или накнадном контролом царинења утврди да су прописи који се односе на одређени царински поступак примењени на основу нетачних или непотпуних података, царински орган, у складу са царинским и другим прописима, у царинско-управном поступку, доноси одговарајуће одлуке да се неправилности исправе и правно стање усклади са новоутврђеним околностима.

Посебност и специфичност у спровођењу накнадне царинске контроле у односу на инспекцијски надзор у смислу Закона о инспекцијском надзору, огледа се у следећем: накнадна царинска контрола може се спроводити и спроводи се само према регистрованим привредним субјектима, овлашћени царински службеници приликом спровођења накнадне контроле о утврђеном чињеничном стању сачињавају записник, док се одговарајуће одлуке (решења) у вези са спроведеном накнадном царинском контролом доносе у царинско-управном поступку од стране запослених у организационој јединици у чијој је надлежности одлучивање у царинско-управном поступку на основу тог записника, овлашћени царински службеници приликом спровођења накнадне царинске контроле не изричу нити имају овлашћење да изричу одговарајуће мере уперене на надзираног субјекта. Поред наведеног, због саме природе и специфичности спровођења накнадне царинске контроле, у моменту почетка спровођења исте не може се засигурно утврдити њено време трајања, док је чланом 16. став 2. Закона о инспекцијском надзору, као обавезни саставни елемент налога за инспекцијски надзор, за чују садржину је инспектор везан, утврђено и навођење времена завршетка контроле (дан почетка и окончања надзора). Примера ради, чест је случај да се спровођењем накнадне контроле као предмет провере јави утврђено порекло робе у већ спроведеном царинском поступку, чија провера приложених доказа о истом може трајати више месеци, с обзиром да не постоји утврђен рок за проверу веродостојности документа о пореклу робе сходно међународним споразумима. Сходно томе, излишно је и

немогуће унапред утврђивати рок окончања накнадне царинске контроле, јер би се тиме осујетио целокупан поступак.

Даље, у погледу обавезности полагања испита за инспектора (члан 46. став 2. Закона о инспекцијском надзору), имајући у виду да се на спровођење накнадне контроле сходно примењују одредбе закона којим се уређује спровођење инспекцијског надзора, напомињемо да је, због природе обављања послова царинске службе, тиме и горе наведених специфичности спровођења накнадне царинске контроле, чланом 82. Предлога закона утврђена обавезност полагања посебног стручног испита за царинског службеника (царински службеник, поред државног стручног испита, полаже и царински стручни испит). Министар ближе уређује програм и начин полагања посебног стручног испита за царинског службеника и исти се односи на оспособљавање и усавршавање знања царинских службеника за спровођење царинских поступака и процедура. Имајући у виду да накнадна царинска контрола, као што је напред наведено, представља контролу спроведених царинских поступака, знање и способност уочавања неправилности у већ спроведеном царинском поступку током спровођења накнадне контроле може се стећи искључиво полагањем царинског стручног испита и да је исти неопходан за њено спровођење. С тим у вези, узимајући у обзир и горе наведене специфичности у спровођењу накнадне царинске контроле и посебних овлашћења царинских службеника током спровођења исте у односу на утврђена овлашћења инспектора у Закону о инспекцијском надзору, основано сматрамо да је сувишно и непотребно утврђивати и обавезност полагања испита за инспекторе на страни царинских службеника за спровођење накнадне царинске контроле.

Глава II закона (чл. 6. и 7.) Предлога закона односи се на послове царинске службе.

Чланом 6. Предлога закона дефинисани су послови царинске службе, и то: спровођење мера царинског надзора и царинске контроле која обухвата претходне, превентивне и накнадне царинске контроле над царинском робом, одређене законом и другим прописима, спровођење царинских поступања и царинских формалности, вршење обрачуна и наплате увозних и других дажбина, акциза и пореза на додату вредност и накнада за робу која се увози, односно извози у складу са прописима, вршење послова у вези са принудном наплатом, издавање обавештења о примени царинских и других прописа из надлежности Управе царина и обавезујућих обавештења о сврставању и пореклу робе, спровођење законом предвиђених поступака у циљу откривања царинских прекршаја, привредних преступа и кривичних дела и подношење пријава тужилаштву или другим надлежним државним органима, подношење захтева за покретање прекршајних поступака и издавање прекршајног налога, улагање редовних и ванредних правних лекова, те учествовање у процесним радњама и радњама извршења судских одлука, прикупљање, евидентирање и обрада података потребних за спровођење поступка на сузбијању кријумчарења, истражних поступака и за спровођење накнадне царинске контроле, вођење управног поступка за поступке који су јој дати у надлежност Царинским законом, вршење контроле уношења и изношења динарских и страних средстава плаћања у међународном путничком и пограничном промету са иностранством, вршење контроле уношења, изношења и провоза робе за коју су прописане посебне мере ради сигурности, заштите здравља и живота људи, животиња и биљака, заштите животне средине, националног блага, историјских, уметничких или археолошких вредности, заштите интелектуалне или индустријске својине и друго, вођење евиденција из свог делокруга, обрада и статистичко праћење података о увозу и извозу, иницијативе за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународних уговора из делокруга царинске службе и сарадња и размена података са страним царинским и другим службама и међународним организацијама, сарадња и

размена информација са надлежним државним органима, јавним или другим организацијама и страним администрацијама, испитивање у име других царинских администрација (замолним путем), у складу са међународним уговорима, хемијско-технолошка и друга испитивања узорака робе у царинској лабораторији, у сврху правилног сврставања робе по Царинској тарифи. Управа царина обавља послове из свог делокруга на целом царинском подручју Републике Србије, што је утврђено ставом 2. овог члана.

Чланом 7. Предлога закона прописана је могућност да Влада на предлог министра надлежног за послове финансија изузетно, уколико је то економичније, може одредити да у царинским организационим јединицама на граничним прелазима са мањим обимом промета спровођење мера царинског надзора и царинске контроле путничког промета обавља орган државне управе надлежног за контролу преласка државне границе, уз стручну помоћ и упутства за рад царинске службе. Овакве ситуације су се већ дешавале у пракси на мањим граничним прелазима на којима се одвија промет путника (углавном локалног становништва које живи у пограничним општинама). У тим ситуацијама су мере царинске контроле путника обављали полицијски службеници, који су, у случају постојања потребе спровођења мера царинског надзора и царинења робе, о томе обавештавали најближу царинску организациону јединицу, ради доласка царинског службеника и предузимања потребних радњи и овлашћења.

Глава III закона (чл. 8-11.) Предлога закона односи се на унутрашње уређење и руковођење у Управи царина.

Чланом 8. Предлога закона утврђено је да послове из надлежности Управе царина обављају Централна Управа царина и царинарнице, да Централна обавља послове у седишту Управе царина преко унутрашњих организационих јединица, а да се царинарнице оснивају у већим привредним и саобраћајним центрима (у ситуацијама када то захтева обим, структура и токови роба у путничком и робном промету са иностранством и други интереси привреде), док Одлуку о оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и царинских реферата доноси Влада на предлог министра. Према важећој Одлуци о седишту Управе царина, оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и реферата („Службени гласник РС”, бр. 136/14, 65/15, 16/16, 102/16 и 49/17), постоји 15 царинарница, које, заједно са свим својим испоставама, одсецима и рефератима покривају цело царинско подручје Републике Србије. Поред наведеног, предметним чланом је утврђено да Влада може прописати другачије услове за организовање унутрашњих јединица Управе царина од услова и начела за унутрашње уређење органа државне управе.

Чланом 9. Предлога закона прописано је да Управом царина руководи директор и да директор обезбеђује координацију рада и јединствену примену прописа из делокруга Управе царина на целом царинском подручју, као и јединствену примену овог закона.

Чланом 10. Предлога закона прописано је да директор Управе царина има више помоћника директора који руководе једном од области рада органа и помоћника директора-координатора, који координише рад више повезаних области, помаже директору у раду и замењује га док је одсутан.

Чланом 11. Предлога закона прописано је да радом царинарнице руководи управник и да управник царинарнице одговара директору за законито и благовремено обављање послова.

Глава IV закона (чл. 12-48.) Предлога закона прописује овлашћења директора и царинских службеника.

Чланом 12. Предлога закона прописано је да директор може, у писаној форми, да пренесе овлашћење за вршење одређених послова, осим послова руковођења, царинском службенику, као и да може да формира радну групу или

комисију царинских службеника ради извршења одређених задатака из надлежности више унутрашњих јединица или ради учествовања у припреми предлога, директива и других аката, а у циљу једнообразног и ефикаснијег поступања царинске службе. Поред наведеног, овим чланом у ставу 3. је дато овлашћење директору Управе царина да може да формира и тим царинских службеника, а ради спровођења пројекта, увођења иновација у спровођењу послова из надлежности Управе царина или ради извршења других сложених задатака из надлежности више унутрашњих јединица. Тим царинских службеника у свом саставу има вођу тима, заменика вође тима, као и чланове, који могу имати своје заменике. По потреби, тим може имати појединачне руководиоце и њихове заменике, што зависи од разноврсности задатка ради чијег извршења је тим формиран. Такође, унутар тима могу бити формиран подтимови, чији је састав идентичан саставу тима. Предметно решење је неопходно, с обзиром на чињеницу да Европска унија, Светска банка, Светска царинска организација, које, са циљем унапређења послова царинске службе Републике Србије и приближавања Европској унији, инсистирају да се формирају тимови, а не радне групе или комисије царинских службеника, за спровођење одређеног посла (као пример дајемо најскорије формиран тим за увођење система аутоматског извоза и увоза у царински систем Републике Србије, на инсистирање Европске уније). С обзиром на чињеницу да предметни израз, као могућност организовања службеника за обављање одређеног посла, није био део нашег правног система, овим смо покушали да превазиђемо проблем, посебно узимајући у обзир чињеницу да ће, због приступања Европској унији, овакви захтеви за формирање тимова бити чешћи и биће их све више.

Чланом 13. Предлога закона утврђено је да директор може, када сматра да је то потребно, да захтева од царинских службеника и намештеника да прођу кроз стручну здравствену проверу ради утврђивања физичке и менталне способности за обављање послова радног места на које је распоређен.

Чланом 14. Предлога закона дефинисано је овлашћење директора да у зависности од потреба посла одређује радно време, укључујући и рад у време празника и прековремени рад, као и овлашћење да може да одреди посебно радно време за поједине унутрашње јединице у зависности од потреба службе и обављања посебних послова, као и када царински службеник треба да буде на располагању ради обављања посебних послова. Предметне ситуације су честе, и првенствено су везане за периоде обимног протекла људи и робе, као у периодима сезоне годишњих одмора. Међутим, исте се често везују и за потребе привреде (на пример, увоз велике количине кварљиве робе који захтева хитност у поступању). Поред наведеног, наведено овлашћење директор Управе царина користи и у ситуацијама када се у земљи одржавају европска и међународна спортска такмичења, како би иста протекла без препрека и прекида (брзо спровођење свих потребних царинских процедура за учеснике, стране навијаче и гледаоце, унете спортске опреме, као и унетих медаља).

Чланом 15. Предлога закона прописано је овлашћење директора да даје обавештења за јавност.

Чланом 16. Предлога закона прописано је да директор одлучује о увођењу, коришћењу и употреби видео надзора у Управи царина, у складу са прописима који регулишу ову област. Пре свега ово решење је везано за нову улогу царинске администрације (утврђено на 9. седници Комитета за изградњу капацитета у СЦО), а то је остваривање безбедности друштва и земље, посебно узимајући у обзир велики проток људи и робе (велики број избеглица, незаконит пренос робе).

Чланом 17. утврђено је да министар, на предлог директора, прописује врсту и тип царинских обележја и начин њихове употребе.

Чланом 18. Предлога закона утврђено је да директор може, ради заштите прихода и спровођења забране или ограничења која су на снази, на основу закона и других прописа у вези са увозом или извозом робе, да одреди места за подношење декларације и преглед робе, која се увози или извози.

Чланом 19. Предлога закона прописано је директор може да изда појединачни акт којим уређује под којим условима и на који начин се роба, која се увози или извози, може кретати на местима одређеним за њено пријављивање, преглед и смештај.

Чланом 20. Предлога закона утврђена су овлашћења директора у погледу утврђивања услова или ограничења у вези са кретањем робе на царинском подручју Републике Србије. Тако је утврђено да директор појединачним актом може да утврди услове или ограничења у погледу кретања увезене робе од места увоза до места које је одредио као место царинења, као и у погледу кретања робе између складишта или слободне зоне и места које је одредио као место царинења, затим у погледу кретања робе између одобреног места и складишта или слободне зоне, и у погледу кретања робе између складишта или слободне зоне и другог складишта. У складу са наведеним, директор може да захтева да се роба, у одређеном периоду, креће одређеним путем, да се превоз робе возилом или контејнером обави на одређени начин и под одређеним условима, уз одговарајуће мере обезбеђења, као и да забрани истовар или утовар у возило или контејнер, осим у изузетним случајевима и уз одговарајуће обезбеђење робе, што је утврђено у ставу 2. овог члана.

Чланом 21. Предлога закона прописано је да министар може, ради спровођења мера царинског надзора и царинске контроле, да пропише услове у погледу стандарда возила, пловила или авиона за превоз одређене робе, као и у погледу начина утовара, истовара, кретања и пуштања робе приликом њеног увоза. Сврха наведеног решења огледа се у спречавању настанка штете на роби или губитак робе услед неадекватног превозног средства којим се превози, ако и начина допремања исте.

Чланом 22. Предлога закона утврђено је овлашћење директора да може да наложи лицу које је дужно да обезбеди просторије за царинске службенике или места која се користе за преглед робе, да обезбеди и одржава неопходне услове, инвентар и средства који су потребни да царински службеник изврши преглед или претрес или да обавља своје дужности у просторијама тог лица под царинским надзором или на месту које одреди, као и да чува тај инвентар и средства и да дозволи царинском службенику да користи тај инвентар и средства и да му пружи сву неопходну помоћ у обављању његових дужности.

Чланом 23. Предлога закона утврђено је да у обављању послова царинске службе, царински службеник има, у оквиру радног места на које је распоређен, овлашћења прописана овим законом, као и овлашћења утврђена другим прописима који регулишу овлашћења запослених у државним органима.

Чланом 24. Предлога закона дефинисано је да царински службеник обавља послове царинске службе у службеној или цивилној одећи, у случајевима и под условима које утврђује директор Управе царина и да је службена одећа царинска униформа и радно одело, са прописаним знаком Управе царина. По правилу, царински службеник је у обавези да носи службену одећу на граничним прелазима, царинским испоставама, рефератима и пунктовима, и приликом спровођења послова сузбијања кријумчарења. Поред наведеног, кад је то неопходно, царински службеник носи службену одећу и приликом спровођења послова унутрашње контроле. Истим чланом, у ставу 2, утврђено је да царински службеник доказује овлашћење за обављање царинских послова службеном легитимацијом и службеном значком са идентификационим бројем.

Чланом 25. Предлога закона прописује се да министар, на предлог директора, прописује поступак издавања службене легитимације и значке,

начин употребе и трајање службене одеће, као и радна места на којима су царински службеници дужни да носе службену одећу и врсту службене одеће. Поред наведеног, овим чланом Предлога утврђена је дужност царинског службеника да се, на захтев учесника у царинском поступку, легитимише службеном легитимацијом и значком, а када послове обавља у цивилној одећи мора се легитимисати службеном легитимацијом пре предузимања било које службене радње.

Чланом 26. Предлога закона прописано је да се превозна средства која се користе у службене сврхе могу обележити знаком царинске службе и натписом „Царина” у складу са одлуком директора. Овде се пре свега мисли на службена превозна средства која се користе приликом спровођења послова сузбијања кријумчарења (аутомобили, пловила, мотори). Наиме, у пракси се показало да се овим обележавањем брже и ефикасније откривају случајеви кријумчарења робе, посебно у ситуацијама када се предметна роба превози коришћењем курирских услуга и брзом поштом.

Чланом 27. Предлога закона утврђено је да је при обављању службених радњи царински службеник дужан да поступа на начин који не вређа углед, част и достојанство лица на које се радња односи, примерено околностима случаја, водећи рачуна о заштити Уставом и законом загарантованих људских права и основних слобода и да на исти начин поступка и при обављању службених радњи према правним лицима, другим правним субјектима и одговорним лицима, као и да води рачуна да у обављању службених радњи у што мањој мери омета редован посао наведених субјеката.

Чланом 28. Предлога закона прописано је да царински службеник који обавља послове сузбијања кријумчарења, обавештајне послове и послове унутрашње контроле има право и обавезу да носи оружје и муницију под условима и на начин који пропише министар и да се за утврђивање оспособљености и психофизичке способности царинских службеника за ношење, као и за саму употребу оружја, примењују прописи који важе за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове. С тим у вези, врше се одговарајуће провере лица преко надлежне организационе јединице министарства унутрашњих послова, све у циљу утврђивања да ли лице у конкретном случају испуњава све утврђене услове за ношење оружја и муниције (услови утврђени Законом о оружју и муницији).

Чланом 29. Предлога закона дефинисано је шта све царински службеник у обављању службених радњи, може да употребљава. Тако је утврђено да царински службеник може да употребљава посебну техничку опрему, службена возила и пловила са употребом светлосних и звучних сигнала у складу са прописима о безбедности саобраћаја на путевима и пловидби на унутрашњим водама и посебно обучене службене псе. Тако се, примера ради, у обављању службених радњи често користе мобилни скенери и пратећа техничка опрема за читавање резултата. Посебно обучени службени пси пре свега су обучени за помоћ и проналажење случајева кријумчарења робе (дувана, дроге и других опојних супстанци) са овлашћеним царинским службеником. Спровођење послова сузбијања кријумчарења употребом службених паса није новина у царинској служби Републике Србије, већ је и претходним законом био утврђен као један од средстава које царински службеник у вршењу службених радњи може да употребљава. Што се тиче употребе службених возила и пловила, видети образложење члана 26. Предлога закона.

Чланом 30. Предлога закона прописано је да царински службеник при обављању царинске контроле може да употреби средства принуде, сходно прописима који важе за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове.

Чланом 31. Предлога закона прописано је да царински службеник обавља послове царинске контроле према одредбама овог и других закона,

поштујући приликом њиховог спровођења прописе о безбедности друмског, ваздушног, железничког и речног саобраћаја.

Чланом 32. Предлога закона прописано је овлашћење царинског службеника да може да, од учесника у промету робе са иностранством, захтева давање усмених или писаних обавештења у вези са царинским статусом робе, као и да примењује друге радње у вези са царинским статусом робе, укључујући преглед робе и узимање узорака ради лабораторијских испитивања.

Чланом 33. Предлога закона утврђено је овлашћење царинског службеника да може, осим ако није друкчије одређено овим законом или међународним уговором, у свако доба, да изврши пресретање, уђе у превозно средство, изврши преглед и претрес ма ког његовог дела, док то средство улази или излази из царинског подручја, ако се исто налази унутар одобреног простора, ако се налази у границама простора који служи за упловљавање или испловљавање из пристаништа или копна уз пристаниште које се користи за активности које се изводе у пристаништу, ако долази на аеродром или га напушта или уколико исто долази или напушта одобрено пристаниште, царинско складиште или слободну зону. Ко што је већ наведено у образложењу члана 16. Предлога, и ово решење је утврђено са циљем остваривања и успостављања безбедности друштава и земље (велики број избеглица, незаконит пренос робе), што представља нову улогу царинске администрације (утврђено на 9. седници Комитета за изградњу капацитета у СЦО).

Чланом 34. Предлога закона прописано је овлашћење царинског службеника да има слободан приступ сваком делу возила, пловила или ваздухоплова, на месту одређеном за царинску контролу и може да нареди да се роба означи пре него што се истовари, да закључа, пломбира, означи или на други начин обезбеди робу која се транспортује, као и место или контејнер у коме се роба превози, и да нареди да се отвори место или контејнер који је закључан. Без предметног овлашћења не би било могуће спроводити редовну царинску контролу.

Чланом 35. Предлога закона прописано је да царински службеник може да задржи превозно средство док не буду плаћени трошкови настали у поступку царинског надзора и царинске контроле или трошкови претовара робе у царинско складиште који је извршен по његовом налогу. Предметно задржавање превозног средства извршава се у циљу обезбеђења наплате царинских дажбина.

Чланом 36. Предлога закона прописано је да царински службеник може да захтева да капетан ваздухоплова омогући, у свако доба и на сваком месту, улазак у ваздухоплов и преглед ваздухоплова и робе коју превози, и докумената која се односе на ваздухоплов, робу или лица која превози. Царински службеник може да захтева од службеника аеродрома, у свако доба, да дозволи царинском службенику да уђе и изврши преглед аеродрома, зграда и робе у њима, да направи копије и узме изводе из докумената и евиденције коју службеник аеродрома води у складу са прописима. Видети образложење члана 33. Предлога закона. Овде истичемо да је у фебруару 2016. године Министарству правде достављена иницијатива Управе царина, која се односи на допуну члана 158. Законика о кривичном поступку, у погледу утврђивања права да само изузетне доказне радње претресања стана и других просторија могу да спроводе и овлашћени царински службеници, без налога суда, а ради откривања и спречавања настанка повреде царинских прописа. Предметна иницијатива је упућена у циљу отклањања колизије домаћих прописа и усклађивања прописа са правним тековинама Европске уније у овој области (преговарачка поглавља 23 и 24).

Чланом 37. Предлога закона дефинисано је да царински службеник може да прегледа робу која се превози или ће се превозити пловилом у свако доба док је роба на пловилу, или било где на царинском подручју где је роба

смештена ради транспорта пловилом или на којем је истоварена са пловила, као и да, ради прегледа робе у складу са наведеним, може да захтева да се отвори контејнер или да се роба распакује, а трошкове отварања, распакивања или поновног паковања сноси власник робе. Даље, истим чланом утврђено је да царински службеник може да уђе на пловило и изврши преглед пловила током пловидбе, као и да затражи да му се изда или донесе на увид сваки документ који треба да се налази на пловилу. С тим у вези, утврђено је овлашћење царинског службеника да направи копије и узме изводе из тих докумената. Предметно решење представља редовну царинску контролу над робом која се превози.

Чланом 38. Предлога закона прописано је да царински службеник може да од сваког лица захтева да покаже робу коју је набавило ван царинског подручја, односно која подлеже царињењу или опорезивању, а коју је лице набавило на царинском подручју без плаћања увозних и других дажбина, што је, такође, редовна царинска контрола.

Чланом 39. Предлога закона прописана је дужност лица које улази на царинско подручје или га напушта, да одговори на питања царинског службеника која се односе на његово путовање, пртљаг, предмете у пртљагу или друге предмете које носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да пртљаг и предмете да на преглед. Као што је наведено у образложењу члана 38. Предлога закона, и предметно решење представља редовну царинску контролу.

Чланом 40. Предлога закона прописано је да царински службеник може да заустави и претресе превозно средство на било ком месту на царинском подручју Републике Србије, ако из оправданих разлога, посумња да превозно средство превози робу за коју се плаћају увозне и друге дажбине, а које нису плаћене или обезбеђене, која је бесправно премештена, или чији је увоз, извоз или транзит забрањен, ограничен или уређен посебним прописима. Лице које превози или носи предметну робу дужно је да одговори на питања царинског службеника која се односе на превозно средство и робу која се у њему налази или коју оно носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да покаже робу и документа ради прегледа. Даље, истим чланом је утврђено овлашћење царинског службеника да испита свако лице за које претпоставља да поседује сазнања о наведеним околностима, да, у складу са прописима, привремено задржи превозно средство и предметну робу. Даље, утврђена овлашћења царинског службеника у ставу 1. овог члана примењују се и на робу која се преноси другим средством или путем скривене цеви. Царински службеник може да користи сва примерена средства ради проналажења скривене цеви и путева те цеви. Као пример утврђених овлашћења истичемо овлашћење царинског службеника да спроведе контролу унутрашњег поштанског саобраћаја. Тако царински службеник има право да заустави возило у коме се превозе поштанске пошиљке, да отвори пакете или пошиљке, да их на одговарајући начин означи тако да буде извесно да их је царинска служба прегледала, чиме искључује одговорност поштанских службеника.

Чланом 41. Предлога закона утврђено је да царински службеник, при вршењу послова царинске службе, а ради утврђивања идентитета лица, може тражити на увид путну исправу, личну карту или другу исправу на основу које се може утврдити идентитет тог лица. Ставом два предметног члана утврђено је овлашћење царинског службеника да, у при вршењу послова царинске контроле, може да привремено задржи присутно лице. До предметног привременог задржавања може доћи искључиво уколико царински службеник из оправданих разлога, посумња да је дошло до извршења или покушаја извршења кривичног дела, прекршаја или када то налаже заштита јавног интереса и безбедности. О наведеном без одлагања обавештава најближу организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове.

Предметно привремено задржавање лица може трајати најдуже до доласка овлашћених службеника организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове. Слобода кретања је Уставом зајемчена чланом 39. Имајући у виду да иста може бити ограничена у тачно назначеним случајевима (ако је неопходно ради вођења кривичног поступка, заштите јавног реда и мира, спречавања ширења заразних болести или одбране земље), узимајући у обзир да се зајемчена људска и мањинска права могу законом ограничити ако то допушта Устав, у сврхе ради којих га Устав допушта, у обиму неопходном да се уставна сврха ограничења задовољи у демократском друштву и без задирања у суштину зајемченог права, овим чланом је утврђено да се задржавање лица може извршити само уколико се из оправданих разлога посумња да је дошло до извршења или покушаја извршења кривичног дела, прекршаја или када то налаже заштита јавног интереса и безбедности. Даље, овим чланом Предлога закона утврђено је да царински службеник, уколико из оправданих разлога, посумња да је лице прећутало или дало нетачне податке на његова питања, чиме је извршена или би могла бити извршена повреда одредаба Царинског закона или другог прописа, или ако постоји доказ о томе, или ако је лице сакрило робу чији је увоз или извоз забрањен, ограничен или уређен посебним прописима, може да претресе лице које улази у царинско подручје, лице које напушта царинско подручје или лице које је имало приступ подручју које је под посебном царинском контролом и које је означено као подручје под посебном царинском контролом, које користи лице које одлази из тог подручја, али не и из царинског подручја. О потреби претреса, царински службеник је дужан да одмах обавести непосредног руководиоца, те уколико непосредни руководилац утврди да нема основа за претрес, пустиће то лице, а ако има основа за претрес, наложиће да се претрес обави. Изузетно, уколико непосредни руководилац није доступан царинском службенику, претрес лица се може извршити и без његовог налога, с тим што ће разлог претреса лица без налога непосредног руководиоца царински службеник унети у записник о личном претресу. Претрес лица врши царински службеник истог пола, а ако га у месту где се претрес врши нема, царински службеник може да одреди погодна лице истог пола да изврши претрес (ова ситуација је честа у пракси, посебно када се потребни претрес врши у ненасељеним подручјима). Претрес малолетних лица врши лице које је за то обучено, у присуству лица које је за малолетно лице одговорно или уколико то лице није присутно, у присуству социјалног радника. Претрес који подразумева физички преглед телесних отвора извршиће лекар или други медицински радник јавне здравствене установе. У последњем ставу утврђено је да се одредбе овога члана примењују и на возаче превозних средстава и на друга лица према којима се спроводи царински надзор.

Чланом 42. Предлога закона утврђено је поступање царинских органа у случају да се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица, пронађе оружје, друге опасне ствари, опојне дроге или друге ствари које се неовлашћено преносе у или из царинског подручја Републике Србије. У том случају, лица код којих су предметне ствари пронађене, као и возачи превозних средстава, привремено ће се задржати у смислу члана 41. став 2. Предлога закона (видети образложење члана 41. Предлога закона). Приликом привременог задржавања предметне робе, утврђено је да ће се сходно примењивати одредбе закона који регулише кривични поступак, које се односе на привремено одузимање предмета. У случају да се код ових лица пронађу домаћа или страна средства плаћања у износима већим од дозвољених, поступиће се у складу са девизним и другим прописима. У ситуацијама да се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица пронађе

скривена или непријављена роба иста ће се привремено задржати до окончања прописаног поступка.

Чланом 43. Предлога закона утврђено је овлашћење царинског службеника да, у оквиру царинског подручја, од лица које превози страну или домаћу робу, може да захтева да докаже да је роба набављена у царинском подручју или да је увезена у складу са законом и другим прописима, као и да то лице са робом поступа у складу са одредбама овог и других закона за чију примену је надлежна Управа царина. Ако се такви докази не обезбеде, покренуће се поступак у складу са законом. Чланом 125. Царинског закона предвиђени су облици унутрашњег транзита и кретања робе на које може да се односи царинска контрола. С тим у вези и предметно утврђено овлашћење царинског службеника.

Чланом 44. Предлога закона прописано је да царински службеник може да захтева од лица које улази или излази из слободне зоне одговор на питања у вези са робом, да је то лице дужно да стави робу на увид ради прегледа, ако то царински службеник захтева, да царински службеник може, приликом уласка или изласка возила из слободне зоне, да уђе у возило и претражи сваки његов део, и да може, у свако доба, да уђе и изврши преглед слободне зоне и свих зграда и робе у слободној зони. Предметна овлашћења омогућавају царинским службеницима да врше редовну царинску контролу и надзор. И овде истичемо да је у фебруару 2016. године Министарству правде достављена иницијатива Управе царина, која се односи на допуно члана 158. Законика о кривичном поступку, у погледу утврђивања права да само изузетне доказне радње претресања стана и других просторија могу да спроводе и овлашћени царински службеници, без налога суда, а ради откривања и спречавања настанка повреде царинских прописа. Предметна иницијатива је упућена у циљу отклањања колизије домаћих прописа и усклађивања прописа са правним тековинама Европске уније у овој области (преговарачка поглавља 23 и 24).

Чланом 45. Предлога закона прописано је да царински службеник може привремено да задржи робу која је увезена или намењена извозу, док се не утврди да се са робом поступало у складу са Царинским законом и другим законима којима се ограничава, забрањује или посебно уређује увоз или извоз робе, што такође представља овлашћење у току редовне царинске контроле и надзора над робом.

Чланом 46. Предлога закона прописано је да царински службеник може, у изузетним случајевима, привремено задржану робу или превозно средство под надзором, да остави под надзором на чување лицу које сматра погодним за то и да о томе обавештава лице коме је привремено задржало робу. Роба, односно превозно средство сматра се привремено задржаним од дана када је дато обавештење о привременом задржавању. Лице коме је дата на чување роба или превозно средство, дужно је да ту робу, односно превозно средство, држи на безбедном месту, без трошкова по државу, до доношења коначне одлуке у вези те робе, односно превозног средства. Царинском службенику роба мора бити доступна на његов захтев и робом се не може располагати нити се она може однети из царинског подручја за све време док је под надзором у складу са ставом 1. овог члана, осим ако се не одлучи другачије. Царински службеник може у свако доба да врши надзор над робом или превозним средством остављеним на чување лицу из става 1. овог члана, а после коначног одузимања робе или превозног средства, дужан је да ту робу, односно превозно средство, преузме. У пракси су то обично случајеви када сам царински орган не поседује адекватан простор за чување привремено одузете робе или превозног средства, баш због специфичних карактеристика те робе, а све у циљу спречавања настанка штете због неадекватног смештаја робе. Одлука о томе да ли је лице погодно за чување предметне робе зависи од самих карактеристика робе (заштићене животињске и биљне врсте, разни

медикаменти и др.), и по правилу су сами критеријуми за одређивање тог лица утврђени у посебним прописима који се односе на саму робу, што се, приликом доношења предметне одлуке, прати и са обавезом примењује.

Чланом 47. Предлога закона прописано је да се извештај у писаној форми о чињеничном стању утврђеном приликом претреса лица, превозних средстава и пословних просторија, као и привремено задржани предмети и документација у било којој форми или они предмети који су прибављени у складу са законом и другим прописима које примењује царинска служба, могу користити као доказ у прекршајном, односно кривичном поступку.

Чланом 48. Предлога закона прописано је да царински службеник који руководи организационом јединицом у чијој надлежности су послови везани за прекршајни поступак, има и овлашћења да подноси захтев за покретање прекршајног поступка месно и стварно надлежном прекршајном суду, одустане од поднетог захтева за покретање прекршајног поступка, изјављује редовне и ванредне правне лекове на пресуде суда и да изјављује да одустаје од подношења редовног правног лека. Царински службеник који води послове везане за прекршајни поступак овлашћен је да заступа поднети захтев у својству овлашћеног подносиоца, да исти прецизира или измени на претресу када за то постоје разлози, у складу са Царинским законом и Законом о прекршајима, као и да се стара о извршењу заштитне мере изречене пресудом. Прекршајни налог издаје овлашћени царински службеник у складу са Царинским законом и Законом о прекршајима. Наведена овлашћења су у складу са Законом о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16-УС).

Чл. 49, 50. и 51. Предлога закона дефинишу посебна овлашћења, као и обавезе, царинских службеника приликом спровођења накнадне царинске контроле, шта се подразумева под накнадном царинском контролом и од чега се састоји сам поступак, као и да ће начин вршења унутрашње контроле ближе прописати министар. У погледу накнадне царинске контроле видети образложење члана 5. Предлога закона.

Чл. 52. и 53. Предлога закона дефинишу посебна овлашћења царинских службеника који обављају послове унутрашње контроле рада царинске службе, као и да ће начин вршења унутрашње контроле ближе прописати министар.

Глава V закона (чл. 54-58.) Предлога закона дефинише прикупљање, евидентирање, обраду и заштиту података који су у вези са пословима царинске службе. У овом делу, посебна пажња дата је утврђивању правног основа обраде података о личности у току спровођења царинских поступака и процедура. Наиме, упозорењем број: 164-00-00579/2015-07 од 7. децембра 2015. године, Повереник за информације до јавног значаја и заштиту података о личности упозорио је Министарство финансија-Управу царина да без правног основа врши обраду података о личности садржаних у фотокопијама личних карата, пасоша и других докумената физичких лица која су пошилаоци или примаоци пошилки које подлежу поступку царинења при чему је предметна обрада несразмерна сврси-идентификацији лица у поступку провере података о примаоцу робе унетих у јединствену царинску исправу. С тим у вези, Повереник је у образложењу наведеног упозорења истакао да одредбе члана 259. став 1. тачка 2), члана 296. став 1. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 73/03, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 9/10 - УС и 18/10 - др. закон, као и одредбе чл. 22, 23. и 93. Царинског закона („Службени гласник РС”, број 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17-др. закон), не могу представљати правни основ за обраду података о личности. Као основни аргумент истакнута је чињеница да се истакнутим члановима Царинских закона уопштено формулише прикупљање личних и других података за обављање послова из надлежности Управе царина, и да такви не могу бити правни основ за обраду података о личности. Заштита података о личности уређена је одредбама Устава - члан 42. и Законом о заштити података о личности („Службени гласник РС”, бр. 97/08 и

104/09 - др. закон) - члан 3. тачка 3) и члан 8. став 1. тач. 1)-8) предметног закона. Сходно наведеним одредбама, правни основ обраде података о личности може бити закон или пристанак лица о чијим подацима се ради. Међутим, имајући у виду чињеницу да је, у ситуацијама када се физичка лица појављују као учесници у царинским поступцима и процедурама, за спровођење предметних поступака и процедура у целини неопходна обрада података о личности (која се врши прикупљањем фотокопија личних карти, пасоша и других личних докумената тих лица), дат пристанак за обраду података о личности у таквој ситуацији не може представљати слободно изражену вољу ових лица, с обзиром да ускраћивање предметне сагласности доводи и до немогућности даљег спровођења започетог царинског поступка, односно процедуре. Самим тим, у овом случају правни основ обраде података о личности не може бити пристанак физичког лица. Имајући у виду наведено, чланом 54. Предлога закона, утврђен је законски правни основ за обраду података о личности физичких лица учесника у царинским поступцима и процедурама.

Чланом 54. Предлога закона прописано је да Управа царина прикупља податке о личности и друге податке, за обављање послова из своје надлежности, и то непосредно од лица на које се ти подаци односе, као и од лица која поседују тражене податке, или из већ постојећих евиденција. Уколико царински службеник за обављање послова из делокруга рада прикупља податке о личности или друге податке из већ постојећих евиденција, органи, организације и други субјекти који те податке воде по службеној дужности, у обавези су да на захтев царинског службеника те податке пруже. Предметно решење је у складу са чл. 9. и 103. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16), који су у примени почев од 8. јуна 2016. године. Даље, овим чланом је утврђено да Управа царина у циљу идентификације физичког лица од података о личности прикупља и обрађује име и презиме лица, његову адресу и јединствени матични број грађана. Управа царина може прикупљати и обрађивати и друге податке о личности, у зависности од царинског поступка и процедуре, и то: фотографију, имејл адресу, број телефона, занимање, као и друге потребне податке. На крају је одређена обавеза царинског службеника да физичко лице обавести о сврси прикупљања и обраде података о личности у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Чланом 55. Предлога закона прописано је да Управа царина своди прикупљање и обраду података о личности на меру и обавља их у сврху која је неопходна ради обављања послова из своје надлежности и спровођења царинских поступака и процедура, и врши следеће радње обраде: прикупљање, бележење, копирање, преношење, претраживање, прослеђивање, разврставање, обједињавање, коришћење, стављање на увид, мењање, снимање, као и спровођење других радњи у вези са наведеним подацима. Размењивање и уступање података о личности другим државним органима, организацијама, носиоцима јавних овлашћења и страним царинским администрацијама и међународним организацијама обавља се у складу са законом, закљученим уговорима и споразумима.

Чланом 56. Предлога закона прописано је да се подаци о личности садржани у папирној документацији чувају у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање, и заштићени су од неовлашћеног приступа и коришћења тих података. Подаци о личности садржани у електронској форми чувају се у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање на заштићеним носачима података којима царински службеник приступа пријавом у информациони систем својим корисничким именом и лозинком. У циљу заштите података о личности, Управа царина је дужна да обезбеди неопходне техничке, организационе и кадровске услове како би се подаци о личности заштитили од уништења, губитка неовлашћеног приступа, обраде, откривања и злоупотребе.

Чланом 57. Предлога закона прописано је да Управа царина води евиденцију података о личности и о другим подацима који се прикупљају и обједињују у вези обављања њених послова, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, другим законима којима је уређена заштита, прикупљање и чување личних података и података о привредним активностима. Ставом 2. овог члана наведене су евиденције које води Управа царина ради обављања послова царинске службе.

Чланом 58. Предлога закона прописано је да тајност података и начин њиховог коришћења одређује директор Управе царина у складу са законом који регулише тајност података и да се подаци из евиденција које води и користи Управа царина чувају у роковима предвиђеним прописима.

Глава VI. закона (чл. 59-109) Предлога закона дефинише права, дужности и одговорности царинских службеника.

Чланом 59. Предлога закона прописани су услови које треба да испуњава лице да би могло да се запосли у Управи царина, поред услова утврђених за пријем државних службеника и намештеника и других услова предвиђених овим законом. Наиме, предметни услови су строжије постављени, посебно узимајући у обзир природу обављања послова царинске службе и сврху њеног постојања.

Чланом 60. Предлога закона дефинисано је спровођење јавног конкурса. Тако је утврђено да јавни конкурс расписује Централна Управа царина, да јавни конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, односно управник царинарнице за попуњавање радних места у царинарници, тако да један њен члан обавезно буде државни службеник из организационе јединице надлежне за управљање људским ресурсима у Централној Управи царина, односно царинарници, да по потреби, као и у случају да постоје финансијске и просторно-организационе могућности, као члан конкурсне комисије може бити именован и државни службеник из Службе за управљање кадровима, да конкурсна комисија има председника и два члана који, по потреби, могу имати заменике. Наведено решење није новина, одувек се поступак заснивања радног односа путем јавног конкурса спроводи на наведени начин.

Чланом 61. Предлога закона утврђено је да се радни однос на одређено време у Управи царина, поред случајева утврђених за заснивање радног односа на одређено време државних службеника и намештеника, може засновати без расписивања јавног конкурса, и ради попуњавања упражњеног радног места, до окончања поступка попуне на неодређено време. Наиме, у пракси је све више изражена флукуација царинских службеника, која није планирана (непланирани одлазак службеника из службе због личних разлога (понуђен плаћенији посао код другог послодавца), као и ситуације добијања инвалидске пензије (учестала озбиљна обољења људи у последње време) и смрти). Како би се предметни случајеви непланираних одлива службеника на неки начин надоместили, односно да исти не би довели до прекида у функционисању царинске службе због смањеног броја извршилаца, утврђена је могућност пријема у радни однос на одређено време без расписивања јавног конкурса. Идентично решење утврђено је у Закону о пореском поступку и пореској администрацији (члан 169ђ).

Чланом 62. Предлога закона утврђено је да се радна места царинских службеника разврставају у царинска звања, у зависности од сложености послова, овлашћења и одговорности, док су чл. 63, 64. и 65. Предлога закона дефинисана звања царинских службеника, а чланом 66. Предлога закона је прописано на који начин се иста уподобљавају са звањима државних службеника, у случају преузимања царинског службеника у неки други државни орган.

Чл.67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74. и 75. Предлога закона прописане су дужности царинских службеника.

Чланом 67. Предлога закона утврђена обавеза потписивања и полагања заклетве од стране лица које се први пут прима у Управу царина. Истим чланом у ставу 2. дефинисан је текст заклетве.

Чл. 68-70. Предлога закона дефинисан је сукоб интереса у царинској служби. Тако је чланом 68. Предлога закона посебно утврђено да царински службеник не сме да прими поклон у вези са вршењем послова царинске службе, без обзира на његову вредност, изузев поклона у виду рекламног материјала мање вредности, нити било какву услугу или другу корист за себе или друга лица. Наиме, посао царинских службеника није класичан бирократски, с обзиром на то да они у свом раду непосредно долазе у контакт са подносиоцима декларација и са царинским заступницима током целог дана, чија учесталост на дневном нивоу често достиже неколико стотина. Царињење робе и остале царинске процедуре у већем броју се врше по робним испоставама на целој територији земље (мање на граничним прелазима). Тако се због потребе привреде оснивају царинарнице и царинске испоставе у истој. На тај начин је сва увезена роба брзо и лако доступна купцима, односно крајњим корисницима. Због наведене учесталости у остваривању контакта са трећим лицима, дозвољено примање пригодног поклона мање вредности (утврђено чланом 25. Закона о државним службеницима), на крају дана би прешло предметну дозвољену вредност. С тим у вези, царинским службеницима је утврђена забрана пријема поклона, без обзира на његову вредност, осим рекламних материјала мање вредности. Даље, чланом 69. Предлога закона утврђена је обавеза царинског службеника и намештеника да, под материјалном и кривичном одговорношћу, дају изјаве о свом имовинском стању и имовинском стању чланова своје уже породице (брачни и ванбрачни друг, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и на издржавању), и родитељи царинског службеника, као и родитељи брачног друга, ако их царински службеник издржава или са њима живи у заједничком домаћинству), као и писану изјаву да могу да се врше провере у вези приказаног стања. Поред наведеног, истим чланом је утврђена обавеза пријављивања сваке промене у датим имовинским изјавама, чија вредност прелази износ годишње просечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији, у року од 30 дана од када је промена настала. Предметно решење је неопходно ради праћења и спречавања давања и пружања мита и корупције у царинској служби, те је с тим и утврђено да увид у предметне изјаве могу вршити царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и за унутрашњу контролу, а ради провере могућих злоупотреба почињених од стране царинског службеника.

Такође, у циљу спречавања сукоба интереса у царинској служби, чланом 70. Предлога закона је утврђена забрана да царински службеник буде власник или сувласник привредног субјекта чија је делатност у вези са радом Управе царина, забрана бављења предузетништвом, као и забрана обављања другог плаћеног или неплаћеног посла који је забрањен посебним законом или другим прописом, који ствара могућност сукоба интереса или утиче на непристрасност рада царинског службеника, или је у вези са његовим послом у Управи царина или са радом Управе царина. Такође, истим чланом је утврђено да у царинској служби не може да на пословима царинског службеника ради лице чији је члан уже породице (брачни и ванбрачни друг, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и на издржавању), и родитељи царинског службеника, као и родитељи брачног друга, ако их царински службеник издржава или са њима живи у заједничком домаћинству) не може бити власник или сувласник привредног субјекта, чија је делатност у вези са радом Управе царина. Уколико се утврди да је наступила ова околност, а нема одговарајућег радног места на које царински службеник може да буде распоређен, он остаје нераспоређен. Који су то послови и

делатности ближе ће одредити министар. И у погледу наведеног, утврђена је обавеза царинског службеника да да писану изјаву о предметним чињеницама и да сваку промену у вези са тим пријави, док увид у предметну изјаву могу вршити царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и за унутрашњу контролу, а ради провере могућих злоупотреба почињених од стране царинског службеника. У вези са наведеним истичемо да је садашњим Правилником о правима, обавезама и одговорностима запослених у Министарству финансија-Управи царина, у члану 25. став 3. Предлога закона утврђено да су неспојиви послови и делатности привредних субјеката: послови међународне шпедиције, спољнотрговински послови, услуге у спољнотрговинском промету и други послови који доводе до конфликта интереса у односу на послове које обавља. С тим у вези посебно указујемо да предметни послови који су неспојиви са радом Управе царина, због саме природе послова царинске службе, извесно доводе до сукоба интереса и то како стварног, потенцијалног (ситуација када запослени обавља неспојиве послове или је власник/сувласник привредног субјекта чија је делатност неспојива са радом Управе царина), тако и претпостављеног (ситуација када је власник/сувласник привредног субјекта чија је делатност неспојива са радом Управе царина неко од чланова уже породице запосленог из члана 69. став 4. Предлога закона). С обзиром на наведено, посебно узимајући у обзир чињеницу да обављањем предметних неспојивих послова и делатности са радом Управе царина од стране истакнутих лица може довести до огромних малверзација и до потенцијалних штета у великом обиму на буџет Републике Србије, примена било каквих мера уперених ка запосленом неће довести до отклањања сукоба интереса који постоји, те је с тога, постојање оваквог сукоба интереса дефинисан као тежа повреда службене дужности дужности (члан 92. тачка 11. Предлога закона).

Чланом 71. Предлога закона утврђена је дужност царинског службеника и намештеника да се ван радног времена понаша на начин којим се чува углед и достојанство царинске службе.

Чланом 72. Предлога закона утврђени су основи за изузеће царинског службеника у царинском поступку и да ће се, у случају постојања истих, царински службеник одмах изузети из царинског поступка у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Чланом 73. Предлога закона утврђена је забрана царинских службеника да користе податке, сазнања и обавештења које имају или су им доступне приликом обављања послова службе, у неслужбене сврхе, као и да не смеју да користе нити да дају обавештења, податке или сазнања за остваривање било какве имовинске или друге користи за себе или за друго лице. Дужност заштите службене и друге тајне траје и после престанка радног односа у служби у складу са законом.

Чланом 74. Предлога закона утврђено је да царински службеници, запослени у одређеним организационим јединицама унутар Управе царина, због потребе обављања послова из делокруга тих јединица, природе посла и уколико потребе царинске службе то налажу, обављају рад у сменама, рад суботом, недељом, празницима и другим нерадним данима, рад дужи од пуног радног времена – прековремени рад, поподневни и ноћни рад, и рад у турнусима, да рад у сменама и турнусима укључује обављање послова и задатака суботом и недељом, празницима и другим нерадним данима, као и рад у поподневним и ноћним сатима, са прерасподелом у оквиру одређеног редовног месечног односно годишњег распореда радног времена и да се радом у турнусима сматра рад који се обавља у сменама од 12 сати, односно 12 сати рада у дневној смени, након чега следи 24 сата одмора, затим 12 сати рада у ноћној смени након чега следи 48 сати одмора.

Чланом 75. Предлога закона утврђено је да су царински службеници и намештеници, сагласно одлуци директора Управе царина, дужни да буду доступни (у приправности за рад на свом радном месту), ван радног времена ради извршавања неког посла свог радног места. Наведена два члана Предлога закона (чл. 73. и 74.) осликавају специфичност обављања послова царинске службе и то да иста не представља бирократско обављање послова у правом смислу те речи, посебно узимајући у обзир чињеницу да рад у сменама, рад суботом, недељом, празницима и другим нерадним данима, рад дужи од пуног радног времена – прековремени рад, поподневни и ноћни рад, и рад у турнусима, обавља око 80% царинских службеника, односно велика већина, док у приправности за рад на свом радном месту морају да имају сви запослени.

Чланом 76. Предлога закона утврђено је шта све утврђује Кодекс понашања царинских службеника, као и да исти на предлог директора Управе царина, доноси министар.

Чланом 77. Предлога закона утврђено је да царински службеник може бити трајно или привремено премештен због потреба службе, у исту или другу унутрашњу јединицу, у истом или другом месту рада на друго радно место у истом, непосредно вишем или непосредно нижем звању.

Чланом 78. Предлога закона утврђено је овлашћење директора да на захтев царинског службеника и намештеника, може да одобри његов сталан или привремени премештај, имајући у виду потребе Управе царина и личне разлоге царинског службеника.

Чланом 79. Предлога закона утврђено је да, поред случајева привременог премештаја државних службеника у истом државном органу уређених прописима о радним односима у државним органима, царински службеник у изузетним случајевима, иако не испуњава услове у погледу радног искуства прописане за то радно место, уколико је потребно да се радно место хитно попуни, може бити премештен на радно место у вишем звању, у трајању до шест месеци, уколико испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, као и поседује знања и способности за обављање послова тог радног места и да у том случају стиче сва права радног места на које је привремено премештен, док премештај траје.

Чланом 80. Предлога закона утврђено је право на корективни коефицијент посебним категоријама царинских службеника и царинским службеницима који у обављању свог радног места имају овлашћење за ношење и употребу оружја. Тако је у ставу 1. овог члана утврђено да царински службеници који су распоређени на радна места разврстана у звање млађи царински надзорник, царински надзорник, млађи царински прегледач и царински прегледач, имају право на увећање коефицијента утврђеног у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника у висини од 20 одсто. Ово решење односило би се на запослене царинске службенике који обављају послове царинског надзора и прегледа робе и путника на граничним прелазима, робним испоставама и у контролним службама, сходно томе што су наведени послови по својој природи ризични по здравље људи, с обзиром на изложеност свим временским условима због рада на отвореном, издувним токсичним гасовима и зрачењу због близине специјалних скенера. Напомињемо да тачан број извршилаца на граничним прелазима и у робним испоставама који би био обухваћен наведеном могућношћу, није могуће бројчано прецизирати, с обзиром да у току године варира и мења се услед отварања нових и затварања постојећих граничних прелаза и робних испостава, због потребе службе и проходности робе и услуга на царинском подручју земље. Тако су, на пример, у току протекле године отворена четири нова гранична прелаза, док неки гранични прелази нису у

функцији (Јамена, Вајска, Међа), при чему се распоређивање на нове граничне прелазе вршило премештајима са других места унутар службе, с тим што, због недостатка извршилаца, ниједан гранични прелаз није у потпуности попуњен (мањи број распоређених у односу на број систематизованих). Финансијска пројекција урађена је са подацима на дан 10.07.2018. године. Даље, ставом 2. овог члана утврђено је да царински службеници који у обављању свог радног места имају овлашћења за ношење и употребу оружја, имају право на увећање од 20 одсто његове вредности. Ово решење би се односило на запослене у Одељењу за сузбијање кријумчарења, Одељења за обавештајне послове и на запослене у Одељењу за унутрашњу контролу, којих је укупно 135, према подацима на дан 10. јула 2018. године. Овим запосленим царинским службеницима, с обзиром на врсту послова које обављају, а који су по својој природи изузетно комплексни и спадају у послове са повећаним ризиком по живот, утврђено је право и обавеза ношења службеног оружја и могућност употребе истог по условима и на начин прописан овлашћеним службеним лицима Министарства унутрашњих пословима. Имајући у виду наведено, а посебно чињеницу да ови царински службеници обављају наведене послове заједно са овлашћеним лицима МУП-а, те да се за ове истородне послове припадницима МУП-а утврђује право на бенефицирани радни стаж, циљ утврђивања ове могућности повећања се огледа у начину надокнаде царинским службеницима за обављање послова који носе велики ризик, с обзиром да се за обављање ових послова царинским службеницима не предвиђа бенефицирани радни стаж. Ставом 3. овог члана утврђено је да право на корективни коефицијент из става 1. овог члана искључује право на корективни коефицијент из става 2. овог члана, а ставом 4. овог члана утврђено је да се корективни коефицијент утврђује решењем. Напомињемо да је финансијска пројекција урађена са подацима на дан 10. јула 2018. године и да је иста урађена у виду табеле, коју достављамо као Прилог 1. уз образложење.

Чланом 81. Предлога закона прописано је да царински службеник, поред државног стручног испита, мора да има положен и посебан стручни испит за царинског службеника и да министар ближе уређује програм и начин полагања посебног стручног испита за царинског службеника. Напомињемо да и сада царински службеници имају обавезу полагања стручног испита за царинског службеника, односно обавезу да полагају царински испит. Обуке у вези полагања предметног испита врше компетентни царински службеници у Центру за стручно образовање, у Сектору за људске ресурсе и опште послове Централне Управе царина, већ распоређени на радна места предавача центра, која су утврђена унутрашњим уређењем и систематизацијом радних места, и у складу су са важећим кадровским планом. Као што је напоменуто у образложењу члана 5. Предлога, посебни стручни испит за царинског службеника је неопходан за обављање послова царинске службе јер обезбеђује неопходна стручна знања из области царинског система и царинске политике, царинских поступака и процедура, утврђивања вредности робе, порекла робе, сврставања робе по царинској тарифи, спречавања кријумчарења и сл. С обзиром да обавеза полагања предметног испита и сада постоји, да се полагање без икаквих проблема већ спроводи, иста не повлачи настајање нових трошкова на терет буџета.

Чланом 82. Предлога закона прописана је обавеза царинског службеника да посебан стручни испит за царинског службеника положи у року од две године од дана заснивања радног односа, односно од дана распоређивања на радно место царинског службеника. Наиме, сама припремна обука за полагање предметног испита траје око 2 и по месеца (теоријски и практични део) и иста је различита за царинске службенике са средњом стручном спремом и за царинске службенике са високим образовањем првог и другог степена (некада ВШС и ВСС), тако да се организује да се у току године

одрже по две обуке за ССС и за ВШС и ВСС (на почетку и на крају године). У прилог утврђивања рока од две године за полагање стручног испита за царинске службенике иде и чињеница да се у Центру за стручно образовање Централне Управе царина, поред наведених припремних обука за полагање стручног испита за царинске службенике и само његово полагање, одржава и спроводи припремна обука за посебни стручни испит за заступање у царинском поступку и полагање предметног испита (члан 6. и 7. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17-др.закон)). Предавачи на предметној обуци и испитивачи на предметном испиту уједно су и предавачи у центру, под условима који су прописани Правилником о програму и садржини посебног стручног испита и издавању и одузимању дозвола за заступање у царинском поступку („Службени гласник РС”, број 97/10).

Чланом 83. Предлога закона утврђено је да Управа царина води Евиденцију о полагању посебног стручног испита за царинског службеника, која садржи: име и презиме кандидата, јединствени матични број грађана, назив завршене средње школе и образовни профил кандидата, односно назив високошколске установе, стечено високо образовање и стручни назив, датум полагања испита, податке о општем успеху на испиту и број и датум издатог уверења о положеном посебном стручном испиту за царинског службеника, као и да министар ближе уређује начин уписа и вођења евиденције. Овде напомињемо да Управа царина, у складу са Правилником о програму и садржини посебног стручног испита и издавању и одузимању дозвола за заступање у царинском поступку („Службени гласник РС”, број 97/10) води и евиденцију о лицима којима је издала дозволе за заступање.

Чланом 84. Предлога закона утврђено је да се стручно усавршавање царинских службеника остварује су у складу са законом који уређује права и дужности државних службеника, док је чланом 85. Предлога закона утврђено да посебне програме обуке царинских службеника спроводи организациона јединица Управе царина надлежна за припрему, развој и спровођење посебних програма стручног усавршавања – Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина, да се може одлучити да се посебни програм обуке спроведе и у складу са посебним законом и да царински службеник који учествује у посебном програму обуке који спроводи Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина, остварује право на смештај и исхрану у интернату Управе царина. Овде истичемо да назначени Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника није нова организациона јединица, већ је то садашњи Центар за стручно образовање Централне Управе царина. Наиме, због чињенице да се реч: „образовање” везује за спровођење поступка образовања, школског или универзитетског, и стицања стручног или академског назива, сугерисано је да се назив центра промени у Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника, што заиста и јесте (спроводе се припремне обуке за полагање стручног испита за царинске службенике, за полагање стручног испита за царинске заступнике, спроводи се стручно усавршавање царинских службеника из појединих области царинског система и др). Даље напомињемо да интернат Управе царина већ постоји (постоји од момента усељења у зграду на Новом Београду) и да се смештај царинских службеника, који на обуке долазе из свих делова земље, врши у истом (интернат, уређене собе у истом, вешерај, кухиња и трпезарија за ручавање, постоје ради смештаја и исхране царинских службеника који учествују на обукама у центру).

Чланом 86. Предлога закона утврђено је да Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина спроводи проверу знања царинских службеника стеченог на стручном

усавршавању и да директор доноси програм и начин провере предметног знања.

Чланом 87. Предлога закона утврђено је да Управа царина води евиденцију о личним и професионалним подацима царинских службеника и намештеника, да евиденција о подацима може да се води и у електронској форми и чува у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, да је персонални досије царинског службеника и намештеника поверљив, да царински службеник и намештеник има право увида у свој персонални досије, да је приступ персоналном досијеу ограничен и податке које садржи, могу користити царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и унутрашњу контролу у свом раду, као и непосредни руководилац и да се подаци који се налазе у досијеу дају суду на његов захтев.

Чланом 88. Предлога закона дефинише се шта се сматра повредом службене дужности и да повреде могу бити лакше и теже.

Чланом 89. Предлога закона прописано је да кривична прекршајна одговорност не искључује дисциплинску одговорност, да царински службеник може бити дисциплински кажњен уколико је радњом извршења која је била предмет кривичног, односно прекршајног поступка, учинио повреду службене дужности, и поред тога што је оптужба одбијена, или је ослобођен кривичне, односно прекршајне одговорности и да се дисциплински поступак може прекинути до окончања кривичног поступка, уколико је кривични поступак покренут због исте радње извршења. У погледу дисциплинске одговорности царинских службеника и вођења дисциплинског поступка треба имати у виду да, због специфичности обављања послова царинске службе, радња из које се састоји повреда службене дужности царинског службеника, у већини случајева представља и саму радњу извршења кривичног дела (кривично дело организованог криминала), због чега је и утврђено да се дисциплински поступак може прекинути до окончања кривичног поступка (коначну одлуку о томе да ли је кривично дело одређеном радњом учињено и да исто постоји, даје суд). И сам дисциплински поступак више подсећа на кривични него на управни поступак (обезбеђење доказа, извођење доказа саслушањем сведока и окривљеног, присуство браниоца окривљеног).

Чл. 90. и 91. Предлога закона утврђено је шта се све може сматрати лакшом, односно тежом повредом службене дужности, поред оних утврђених законом који уређује радне односе у државним органима. Тако се лакшом повредом службене дужности сматра и повреда правила понашања прописана Кодексом понашања царинских службеника, која није обухваћена неком од тежих повреда службених дужности утврђених овим законом, а теже повреде службене дужности су и незаконит рад или пропуштање радњи за које је царински службеник овлашћен ради спречавања незаконитости или штете или прекорачење овлашћења свог радног места, односно примена овлашћења у сврхе за које није намењена, уписивање неисправних или неистинитих података у службене исправе (овде се пре свега мисли на јединствену царинску декларацију), књиге или списа, односно употреба или овера такве службене исправе, књиге или списа као да су истините или уништење истих или подношење лажног обрачуна, односно довођење у заблуду надлежног органа да треба извршити незакониту или неправилну исплату, употреба фалсификоване дипломе о завршеној школи и стеченој стручној спреми, непредузимање или недовољно предузимање мера заштите на раду, одбијање давања података или давање нетачних података уколико је давање тих података прописано Царинским законом, овим законом, другим законима и прописима донетим на основу закона, понашање на раду или ван рада које наноси штету угледу царинске службе, ношење или непрописно и неуредно ношење службеног одела или службених ознака, злоупотреба службене одеће, ознака, оружја или службене легитимације при обављању или у вези са

обављањем послова службе, као и ван рада, одбијање тестирања на алкохол, односно одбијање стручног прегледа којим се утврђује присутност алкохола или неког другог наркотичког средства у организму, а које умањује способност за рад и одбијање здравственог прегледа или неоправдано избегавање прописаног здравственог прегледа.

Чланом 92. Предлога закона прописано је да се поред дисциплинских казни за лакше и теже повреде службене дужности утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, за лакшу повреду службене дужности може изрећи и дисциплинска мера - јавна опомена, док се за тежу повреду службене дужности може изрећи новчана казна у висини од 10% до 30% плате за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до дванаест месеци. Јавна опомена извршава се објављивањем коначне одлуке којом је иста изречена на огласним таблама царинарница и огласној табли Централне Управе царина, у трајању од 30 дана. Уколико је царинском службенику изречена дисциплинска казна престанка радног односа, утврђено је да радни однос именованом престаје даном уручења коначног решења којим је дисциплинска казна изречена, односно даном коначности предметног решења, уколико жалба није изјављена.

Чланом 93. Предлога закона прописана су правила покретања и вођења дисциплинског поступка за лакшу повреду службене дужности. Тако је утврђено да дисциплински поступак због лакше повреде службене дужности, на предлог непосредног руководиоца, покреће, води и о дисциплинској одговорности у виду решења одлучује директор Управе царина за царинске службенике у Централној Управи царина, односно управник царинарнице за царинске службенике у царинарници и да директор Управе царина, односно управник царинарнице може одредити царинског или државног службеника са завршеним Правним факултетом да спроведе одређене радње које су од значаја за покретање и вођење дисциплинског поступка, утврђивање дисциплинске одговорности за лакшу повреду службене дужности и изрицање дисциплинске мере, односно казне.

Чл. 94. и 95. Предлога закона прописана су правила покретања и вођења дисциплинског поступка за тежу повреду службене дужности. Тако је утврђено да дисциплински поступак због теже повреде службене дужности покрећу помоћник директора сектора, руководилац организационе јединице ван сектора и управник царинарнице против царинских службеника распоређених у организационим јединицама којима руководе, док дисциплински поступак против руководиоца организационих јединица ван сектора и управника царинарнице покреће помоћник директора-координатор, да исти може покренути и начелник Одељења за унутрашњу контролу у случајевима које, на предлог директора, ближе утврђује министар у акту којим се уређује начин спровођења дисциплинског поступка, ако и да, у сваком случају, дисциплински поступак за тежу повреду службене дужности може покренути и директор Управе царина. Утврђено је да ову врсту дисциплинског поступка води и директору подноси предлог одлуке о одговорности дисциплинска комисија Управе царина, састављена у већу од три члана (председник и два члана), док коначну одлуку о одговорности у дисциплинском поступку доноси директор у виду решења, којим се царински службеник ослобађа од одговорности или оглашава кривим и изриче му се дисциплинска казна, да у случају постојања разлога за обуставу поступка, директор, на предлог дисциплинске комисије, доноси решење којим се дисциплински поступак обуставља и да дисциплинска комисија није везана за правну квалификацију повреде службене дужности назначену у акту о покретању дисциплинског поступка.

Чланом 96. Предлога закона утврђено је да начин спровођења дисциплинског поступка због лакше и теже повреде службене дужности, састав, избор и број чланова дисциплинске комисије, избор већа дисциплинске

комисије, као и поступак утврђивања присутности алкохола или неког другог наркотичког средства у организму, а које умањује способност за рад, на предлог директора, ближе уређује министар.

Чланом 97. Предлога закона утврђено је да застарелост за покретање и вођење дисциплинског поступка наступа протеком рокова прописаних законом који уређује радне односе у државним органима и утврђени су случајеви у којима застарелост не тече.

Чланом 98. Предлога закона прописује вођење евиденције о изреченим дисциплинским мерама, односно казнама, као и кад се дисциплинске мере бришу из евиденције.

Чланом 99. Предлога закона прописано је да се царинском службенику који је привремено удаљен са рада одузима се службена легитимација, службена значка, оружје и друга опрема и ствари са којима је био задужен и да исти не сме да носи службено одело.

Чланом 100. Предлога закона утврђено је право царинског службеника за време привременог удаљења са рада на разлику између исплаћене накнаде плате и пуног износа основне плате, у тачно наведеним случајевима.

Чланом 101. Предлога закона прописани су посебни случајеви у којима се царинском службенику престаје радни однос по сили закона, поред случајева предвиђених другим прописима који регулишу права запослених у државном органу. Тако се царинском службенику престаје радни однос по сили закона и ако је правоснажно осуђен за кривично дело учињено на раду или у вези са радом у царинској служби без обзира на врсту и висину кривичне санкције, даном достављања правоснажне одлуке суда.

Члан 102. Предлога закона посвећен је намештеницима у царинског служби, те је утврђено да се пријем намештеника у радни однос Управу царина врши непосредно или посредно преко Националне службе за запошљавање, као и да се у погледу услова за пријем у радни однос намештеника у Управу царина, примењују одредбе овог закона којима су прописани услови за пријем царинских службеника.

Чланом 103. Предлога закона прописано је да се средства за рад царинске службе обезбеђују из буџета Републике Србије и да се распоред средстава одобрених за финансирање рада царинске службе врши према предрачуну унутрашњих јединица, односно Финансијском плану расхода, који доноси директор.

Чланом 104. Предлога закона прописана је дужност Управе царина да извршава своје обавезе у складу са прописима који уређују спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу, као и лица која се затекну у радној околини, како би се спречиле повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом и да царински службеници који прегледају превозна средства, царинску и другу робу у царинским и другим складиштима и сместиштима, царински службеници који обављају стручне и помоћне послове у царинској лабораторији, имају право на радну одећу и друга заштитна средства (маске, рукавице, специјална одећа и др.)

Глава VII закона (чл. 105-109.) Предлога закона прописане су прелазне и завршне одредбе.

Чланом 105. Предлога закона утврђена је обавеза полагања посебног стручног испита за царинске службенике на страни свих царинских службеника који на дан ступања на снагу овог закона немају положен исти. Наиме, капацитет Центра за стручно образовање није довољан да би се спровела припремна обука за полагање стручног испита за све царинске службенике (за оне који су примљени ради обављања послова у основној царинској делатности, за оне који већ обављају послове у основној царинској делатности, али су у међувремену стекли већи степен образовања и распоређени су на

радно место у вишем звању, и за остале царинске службенике (службеници који обављају повезане послове са пословима царинске службе) који у моменту ступања на снагу овог закона немају положен стручни испит) у утврђеном року од две године, узимајући у обзир само трајање припремне обуке за полагање предметног испита, обавезу одржавања припремних обука и полагање испита за царинске агенте, као и спровођење посебних обука за усавршавање из одређених области царинске делатности (види образложење за чл. 80 – 84. Предлога закона). Сходно наведеном, са правом је утврђен дужи рок за полагање предметног испита (три године од дана ступања на снагу овог закона).

Чланом 106. Предлога закона прописано је да ће се поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима царинских службеника, започети пре ступања на снагу овог закона, окончати применом прописа који су важили пре ступања на снагу овог закона.

Чланом 107. Предлога закона предвиђен је рок од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона за доношење подзаконских аката за извршавање овог закона и да ће се до њиховог доношења и ступања на снагу примењивати подзаконски акти донети на основу Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 73/03, 61/05, 85/05/-др. закон, 62/06-др. закон, 9/10- УС и 18/10-др.закон).

Чланом 108. Предлога закона прописано је да даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 252-329. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 73/03, 61/05, 85/05/-др. закон, 62/06-др. закон, 9/10- УС и 18/10-др.закон).

Чланом 109. Предлога закона прописано је ступање на снагу овог закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. Финансијска средства потребна за спровођење закона

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна средства у односу на она која су за рад царинске службе обезбеђена Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, број 113/17). Чланом 80. овог закона предвиђено је право на корективни коефицијент посебним категоријама царинских службеника, у висини од 20 одсто, као и царинским службеницима који у обављању свог радног места имају овлашћење за ношење и употребу оружја, у истом износу (20 одсто). Финансијска пројекција урађена је са подацима на дан 10. јула 2018. године, приказана је у виду табеле коју прилажемо у прилогу образложења, и која представља његов саставни део.

V. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст) из следећих разлога:

У Републици Србији од 3. маја 2010. године примењују се два закона са истим називом: Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15, 108/16 и 113/17 - др. закон) који уређује општа правила и поступке који се примењују на робу која се уноси или износи из царинског подручја Републике Србије и Царински закон из 2003. године, („Службени гласник РС” бр.73/03,

61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 9/10 - УС и 18/10 - др. закон) чл. 252-329. тог закона, који уређује надлежност Управе царина, организацију, обављање послова и управљање Управом царина, овлашћења лица запослених у Управи царина, овлашћења и одговорности у прикупљању, евидентирању, обради и заштити података у вези са пословима Управе царина, као и поступак пријема у радни однос у Управу царина, распоређивање, напредовања у служби, права, обавезе и одговорности запослених у Управи царина.

Како је нови Царински закон, који се доноси ради усклађивања царинских прописа са прописима Европске уније већ у скупштинској процедури, неопходно је да се новим законом, Предлогом законом о царинској служби, регулише материја која је и даље регулисана делом Царинског закона из 2003. године, на начин усклађен са системским законом и потребама царинске службе. Такође, примена два закона са истим називом може да доведе до правне несигурност, посебно из разлога што се чланови ова два закона поклапају, те је стога потребно посебним законом регулисати делокруг рада Управе царина, унутрашње уређење и руковођење, овлашћења директора и царинских службеника, прикупљање, евидентирање, обраду и заштиту података који су у вези са пословима царинске службе и права, дужности и одговорности царинских службеника.

ЗВАЊЕ	Број запосл.	Основна за обрачун	Коefицијент*	Важећа месечна основна нето плата по запосленом	Износ увећана месечне основне нето плате по запосленом	Месечна основна нето плата по запосленом са увећањем од 20%	Износ додатних средстава на месечном нивоу за обрачун увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачун увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачун увећаног коефицијента са додатком од 7% **	411000	412000
										Плате, додаци и накнаде запослених	Социјални доприноси на терет послодавца
1	2	3	4	5(3*4)	6 (5*20%)	6а (5*6)	7 (2*6)	8 (7*12 месеци)	9 (8*7% додатак)	10 (9.0.701)	11 (10*0.179)
виши царински инспектор	6	18.811.42	3.96	74.493.22	14.898.64	89.391.87	89.391.87	1.072.702.41	1.147.791.58	1.637.363.17	293.088.01
самостални царински инспектор	25	18.811.42	3.16	59.444.09	11.888.82	71.332.90	297.220.44	3.566.645.23	3.816.310.40	5.444.094.72	974.492.95
царински инспектор	9	18.811.42	2.53	47.592.89	9.518.58	57.111.47	85.667.21	1.028.006.48	1.099.966.93	1.569.139.71	280.876.01
м.лађи царински инспектор	20	18.811.42	2.03	38.187.18	7.637.44	45.824.62	152.748.73	1.832.984.76	1.961.293.70	2.797.851.21	500.815.37
царински прегледач	20	18.811.42	1.99	37.434.73	7.486.95	44.921.67	149.738.90	1.796.866.84	1.922.647.52	2.742.721.14	490.947.08
царински надзорник	51	18.811.42	1.55	29.157.70	5.831.54	34.989.24	297.408.55	3.568.902.60	3.818.725.78	5.447.540.35	975.109.72
м.лађи царински надзорник	4	18.811.42	1.40	26.335.99	5.267.20	31.603.19	21.068.79	252.825.48	270.523.27	385.910.51	69.077.98
УКУПНО:	135						1,093,244.48	13,118,933.82	14,037,259.18	20,024,620.80	3,584,407.12
										23,609,027.93	

2. Царински службеници који раде на пословима прегледа и надзора робе на ГП и на пословима контроле примене прописа

ЗВАЊЕ	Број запосл.	Основна за обрачун	Коefицијент*	Важећа месечна основна нето плата по запосленом	Износ увећана месечне основне нето плате по запосленом	Месечна основна нето плата по запосленом са увећањем од 20%	Износ додатних средстава на месечном нивоу за обрачун увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачун увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачун увећаног коефицијента са додатком од 7% **	411000	412000
										Плате, додаци и накнаде запослених	Социјални доприноси на терет послодавца
1	2	3	4	5(3*4)	6 (5*20%)	6а (5*6)	7 (2*6)	8 (7*12 месеци)	9 (8*7% додатак)	10 (9.0.701)	11 (10*0.179)
царински прегледач	235	18.811.42	1.99	37.434.73	7.486.95	44.921.67	1.759.432.11	21.113.185.35	22.391.108.33	32.226.973.36	5.768.628.23
м.лађи царински прегледач	30	18.811.42	1.65	31.038.84	6.207.77	37.246.61	186.233.06	2.234.796.70	2.391.232.46	3.411.173.27	610.600.02
царински надзорник	707	18.811.42	1.55	29.157.70	5.831.54	34.989.24	4.123.898.92	49.474.787.06	52.938.022.15	75.417.863.27	13.417.697.52
м.лађи царински надзорник	9	18.811.42	1.40	26.335.99	5.267.20	31.603.19	47.404.78	568.857.34	608.677.33	868.298.65	155.425.46
УКУПНО:	981						6,115,968.87	73,391,626.44	78,529,040.30	112,024,308.55	20,052,351.23
										132,076,659.78	

*Под претпоставком да су сви царински службеници распоређени у први платни разред

** Додатак од 7% садржи додатак за минути рад, рад ноћу, рад на дан државног и верског празника

3. Царински службеници који раде на пословима прегледа и надзора робе у робним испоставама

ЗВАЊЕ	Број запосл.	Основна за обрачун	Коefицијент*	Важећа месечна основна нето плата по запосленом	Износ увећана месечне основне нето плате по запосленом	Месечна основна нето плата по запосленом са увећањем од 20%	Износ додатних средстава на месечном нивоу за обрачун увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачун увећаног коефицијента за број запослених у одређеном звању	Износ додатних средстава на годишњем нивоу за обрачун увећаног коефицијента са додатком од 7% **	411000	412000
										Плате, додаци и накнаде запослених	Социјални доприноси на терет послодавца
1	2	3	4	5(3*4)	6 (5*20%)	6а (5*6)	7 (2*6)	8 (7*12 месеци)	9 (8*7% додатак)	10 (9.0.701)	11 (10*0.179)
царински прегледач	246	18.811.42	1.99	37.434.73	7.486.95	44.921.67	1.841.788.51	22.101.462.11	23.648.564.46	33.735.469.99	6.038.649.13
м.лађи царински прегледач	14	18.811.42	1.65	31.038.84	6.207.77	37.246.61	86.908.76	1.042.905.12	1.115.908.48	1.591.880.86	284.946.67
царински надзорник	270	18.811.42	1.55	29.157.70	5.831.54	34.989.24	1,574,515.83	18,894,190.25	20,216,783.57	28,839,919.49	5,162,345.59
УКУПНО:	530						3,503,213.12	42,038,557.49	44,981,256.51	64,167,270.34	11,485,941.39
										75,653,211.73	
										на месечном нивоу	на годишњем нивоу
1. Додатна средства потребна за увећање коефицијента од 20% за царинске службенике који носе оружје - БИВЕ ОБЕЗБЕЂЕНА У БУЏЕТУ										1,967,418.99	23,609,027.93
2. Додатна средства потребна за увећање коефицијента до 20% за царинске службенике који раде на пословима прегледа и надзора робе на ГП и на пословима контроле примене прописа - ДОБИЈЕНА САГ.ЛАСНОСТ										11,006,388.32	132,076,659.78
3. Додатна средства потребна за увећање коефицијента до 20% за царинске службенике који раде који раде на пословима прегледа и надзора робе у робним испоставама - ТРАЖИ СЕ САГ.ЛАСНОСТ										6,304,434.31	75,653,211.73
Укупно:										19,278,241.62	231,338,899.44

*Под претпоставком да су сви царински службеници распоређени у први платни разред

** Додатак од 7% садржи додатак за минути рад, рад ноћу, рад на дан државног и верског празника

V. Анализа ефеката закона

1. Утицај предложених решења у закону

Предлог закона о царинској служби ће утицати на положај царинских службеника њихова овлашћења при обављању послова царинске службе, њихова права, обавезе и одговорности из радног односа. Очекује се да ће решења предложена овим законом имати позитивне ефекте на интегритет царинског службеника и да ће утицати на професионализацију царинске администрације, на њену непристрасност, као и да ће допринети смањењу корупције у Управи царина. Такође, овлашћења царинских службеника треба да допринесу остварењу основних пословних циљева царинске службе, а то су: брз и једноставан промет путника, робе и превозних средстава преко граничних прелаза, једноставније и ефикасније робно царинење у унутрашњости земље, уз доследну и стриктну примену прописа за чије је спровођење одговорна царинска служба, сузбијање кријумчарења оружја, муниције, дроге, откривање трговине људима, спречавање увоза, извоза или транзита других роба које су опасне по живот и здравље људи као и ефикасна наплата буџетских прихода. Тиме и довођење до ефикаснијег спровођења царинских поступака и процедура, до остваривања трговинских олакшица и привлачење страних инвестиција, као и остваривање безбедности друштва и земље.

2. Трошкови примене закона грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Примена овог закона створиће додатне трошкове грађанима и привреди. Као што смо већ навели, за спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна средства у односу на она која су за рад царинске службе обезбеђена Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, број 113/17). Предлогом закона предвиђено је право на корективни коефицијент посебним категоријама царинских службеника у висини од 20 одсто, као и царинским службеницима који у обављању свог радног места имају овлашћење за ношење и употребу оружја, у истом износу (20 одсто). То су царински службеници који обављају послове сузбијања кријумчарења, унутрашње контроле, обавештајне послове, послове царинског надзора и прегледа робе и путника на граничним прелазима, робним испоставама и у контролним службама, због обављања послова у посебним условима рада који су ризични по живот и здравље, као и због тежине и природе послова који нису посебно вредновани кроз разврставање радних места у посебна звања, на увећање коефицијента утврђеног у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника.

Имајући у виду наведено, узимајући у обзир структуру организационих јединица у којима се обављају наведени послови, односно на чињеницу да више од половине послова се обавља са средњом стручном спремом и са високом стручном спремом првог степена (раније виша стручна спрема), чије су плате изузетно ниске у односу на услове рада, сложеност и одговорност послова које обављају, посебно наглашавамо да би се највећи део увећања односио управо на плате ове структуре царинских службеника. Финансијска пројекција урађена је са подацима на дан 10. јула 2018. године и приказана је у виду табеле, као саставни део Образложења Предлога закона.

3. Последице доношења закона које оправдавају трошкове које ће створити

У тачки 2. Анализе ефеката закона већ је наведено да ће примена закона створити додатне трошкове грађанима и привреди. С тим у вези истичемо да позитивне последице примене овог закона постоје и огледају се пре свега у смањењу корупције, јачању интегритета царинских службеника, непристрасност и професионалност у обављању послова из делокруга царинске службе. Такође, примена закона треба да допринесе ефикаснијој наплати буџетских прихода, односно већем приливу средстава у буџет наплатом царине, пореза на додатну вредност, акциза и других увозних дажбина, као и да обезбеди овлашћења царинским службеницима која им омогућавају ефикаснију непосредну и накнадну контролу правилне примене прописа, спречавање сузбијање кријумчарења оружја, муниције, дроге, трговину људима, као и спречавање увоза, извоза или транзита других роба које су опасне по живот и здравље људи. Утврђивање обавезе увођења и коришћења система видео надзора допринеће превенцији сузбијања кријумчарења и откривање трговине људима, са циљем да доведе до спречавања илегалних токова људи и робе, што доводи до могућности подвођења истих под легалне токове и тиме остваривање наплате законом утврђених дажбина и бољи и ефикаснији прилив у буџет. У том погледу, у табелама које следе, приказани су резултати обављања послова царинске службе, као и колико обављање послова царинске службе доприноси буџету Републике Србије, како би се створила јаснија слика о томе колики су приходи које царинска служба остварује у свом раду. Поред наведеног, с обзиром да се приказани подаци односе на годишње резултате, може се уочити пораст у висини наплате царинских дажбина, заплене наркотика и дувана из године у годину. С тим у вези, наглашавамо да се применом овој закона очекује ефикасније обављање послова царинске службе, а тиме и пораст висине прихода од наплате царинских дажбина, са једне стране, и остваривања веће стопе безбедности друштва и земље, са друге стране (на пример, у 2017. години висина наплаћених царинских дажбина износи 530.866.799.511,87 динара, док одобрена свота за исплату зарада свим царинским службеницима у 2017. години (не посебним категоријама, већ свима) износи 1.968.000.000,00 динара, што осликава да рад царинских службеника итекако надокнађује све трошкове на страни државе, грађана и привреде).

У табели која следи приказани су подаци о окончаним дисциплинским поступцима за тежу повреду службене дужности у периоду 2004-2017. године (бројеви у табели означавају запослене)

НАЧИН ОКОНЧАЊА	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	збир
Престанак р.о.	5	9	4	15	8	9	9	6	4	1	4	-	1	2	77
Распоређ на ниже р.м.	4	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
Новчана казна	29	12	22	26	32	29	56	26	14	15	48	56	26	11	402
УКУПНО:	38	24	39	41	40	38	65	32	18	16	52	56	27	13	499
Ослобођени од одговорн.	2	4	5	5	1	7	5	5	6	1	8	6	2	1	58

Обуст. пост. због заст или одустанка	-	-	3	-	6	5	-	5	-	2	5	19	6	3	54
Одбијен захтев Одбачен закљ.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	4
Укупан бр. запослених против којих је окончан дисциплински:	40	28	47	46	47	50	70	43	24	19	65	81	35	20	615

(* бројеви означавају запослене)

За лакшу повреду службене дужности у овом периоду, од стране управника царинарница, новчано су кажњена 108 царинска службеника. На основу горе приказаних података долази се до податка да је у периоду од 2004. до 2017. године дисциплински кажњено 607 царинских службеника, 499 за тежу и 108 за лакшу повреду службене дужности.

Тренутно је 83 царинска службеника суспендовано-привремено удаљено са рада због покренутог кривичног поступка.

Осим података о царинским службеницима који су дисциплински одговарали за теже и лакше повреде службене дужности, у табелама које следе дати су подаци о постигнутим резултатима царинских службеника, и то у погледу откривених прекршаја, кријумчарења робе и наплате царинских и увозних дажбина.

Вредност одузете и привремено одузете робе у динарима	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година	2014. година	2015. година	2016. година	2017. година
	518.249.465,00	708.156.632,00	1.145.925.567,00	965.332.446,00	20.921.292,93	289.845.127,28	317.699.335,33	246.984.603,28*

*Напомињемо да се за један број прекршаја чека процена Комисије за процену вредности робе и да су исказани резултати само за Одељење за сузбијање кријумчарења Управе царина

Заплењен и наркотици у грамима	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година	2014. година	2015. година	2016. година	2017. година
	200.000,00	80.000,00	157.274,00	1.440.000,00	1.261.650,00 гр, 6.768 ком, 614,45 мл, 543 таблета наркотика и 126 куглица течног кокаина	84.658,6 гр (16.287,00 грама кокаина, 27.334,00 грама хериона, 34.780,00 грама марихуане, 90 грама хашиша, 883 комада семенки марихуане и канабиса и око 5.563 комада разних таблета и остале психоактивне супстанце	372.957,50 гр марихуане, 57.287,50 гр хериона, 11.173,06 гр кокаина, 1,3 гр амфетамина, 4.034,30 гр хашиша, 19,66 гр метамфетамина, 45 гр опијума, 14.692 гр(кд) екстазија, 9 гр метадона, 534 семенки марихуане, 2.022.00 мл уље канабиса, 434 кд семенки сканка.	543.304,64 гр марихуане, 3.176,7 гр хериона, 8.127,7 гр кокаина, 148,11 гр амфетамина, 643,9 гр хашиша, 84,7 гр метамфетамина, 3.141,00 гр опијума, 2.029,00 гр (кд) екстазија, 4.462,00 гр метадона, 21 кд семенки марихуане, 100 кд ЛСД, 167 кд психоактивних супстанци, 3.333. мл уље канабиса, 82 мл поперс.

Табела са оствареним резултатима у запленама 2017. и три године збирно (2015-2017)

ГОДИНА	ДУВАН	ЦИГАРЕТЕ	НАФТА	ДЕВИЗЕ	ДРОГА	ЗЛАТО	МИГРАНТИ	ОРУЖЈЕ	МУНИЦИЈА
2017.	готово 1 тона 998 кг	преко 81.000 боксова 81.351 бокс	преко 30.000 литара 30.033 литара	скоро 4,5 милиона евра 4.435.494	готово 600 кг 587 кг	готово 11 кг 10.914 гр	843	27 комада	скоро 10.000 комада 9835 ком

				евра					
<u>2015 – 2017.</u>	готово о 6,5 тона 6.337 кг	око 170.000 боксова 169.975 боксова	око 140.000 лит 138.135 литара	непуних 13 милион а евра 12.879.8 67 евра	преко 1,1 тоне 1.136 кг	готово 40 кг 37.566 гр	1.412	179	Преко 40.000 ком и 7,5 кг 40.585 ком и 7,5 кг

- Ако погледамо резултате заплена акцизне робе током ове године из претходне табеле, већ на први поглед може да се види да је кријумчарење цигарета у порасту. Тако је за последње три године заплењено око 170.000 боксова. Иако смо мислили да је 2016. година била рекордна са заплењених 77.000 боксова цигарета, демантовала нас је заплена цигарета из 2017. године када смо остварили још бољи резултат од чак 81.000 боксова. Узрок је поново чињеница да на тој роби може да се оствари значајан профит на разлици у цени, уколико нелегалан товар успе да дође до западноевропског тржишта, где је цена цигарета неупоредиво већа него код нас. Употреба савремених скенера, видео надзора, као и рад царинских службеника са свим утврђеним овлашћењима, довешће до још бољих резултата
- Количина заплењене дроге прошле године је знатно већа у односу на 2016. годину, а укупна заплена за последње три године износи преко 1,1 тоне разних наркотика.
- Од 2015. до 2017. године царинска служба је запленила скоро 40 кг злата и готово 6,5 тона дувана, али се чини да тај акцизни производ није више толико „популаран”, јер се мање кријумчари него пре две године.
- Оно што расте из године у годину су заплене непријављеног новца, па је тако царинска служба ове године задржала чак 4,5 милиона евра непријављеног новца.
- И миграната је било знатно више него претходне године, тако да се њихов број попео на готово 850 људи који су спречени у покушају да илегално пређу границу. У погледу наведеног, овде посебно наглашавамо промену досадашње улоге царинске службе (наплата

царинских дажбина), у безбедносну улогу. Тако решења у Предлогу закона, посебно у погледу увођења видео надзора, овлашћења царинских службеника за претрес лица и привремено задржавање, употребу савремене опреме омогућавају остваривање безбедности друштва и земље.

- Кријумчарење оружја смањило се у односу на 2016. годину, иако подаци за последње три године говоре да је заплешено скоро 180 различитих комада оружја. Што се тиче покушаја кријумчарења муниције за исти тај период заплешено је преко 40.000 комада и још 7,5 кг муниције.

Прекршаји:

Почетком јануара царински службеници су у три случаја запленили већу количину дроге:

- На Келебији је помоћу скенера откривен товар са 16 кг марихуане који су албански држављани покушали да пренесу из Албаније у бункеру иза задње клупе са специјално направљеном системом за откључавање што значи да се ради о професионалним кријумчарима.
- Други случај се десио на Батровцима када је спречено кријумчарење 20 кг марихуане код хрватског држављанина. Он је дрогу сакрио у резервном точку, у задњем бранику и у резервоар са горивом.
- На Хоргошу је заплешена количина од 12,5 кг дроге: кокаина, екстазија и спида код немачког држављанина који је дрогу спаковао испод поклопца за резервни точак и у фабричкој шупљини између браника и задњег точка.

Сатови:

- Значајна заплена 13 сатова десила се на Хоргошу када се посумњало да је један од тих сатова „Patek Philippe” из 1921 припадао лекару убијеног председника САД Џона Ф. Кенедија. Тај џепни сат потиче из лимитиране серије чувеног произвођача који сам по себи има изузетно велику колекционарску вредност, а прати га и прича да је Кенедијев лекар погледао баш у тај сат како би забележио тачно време смрти председника САД, што му драстично подиже цену на тржишту.
- На Аеродрому су цариници запленили осам скупочених сатова опточених рубинима чија је вредност процењена на преко 300.000 долара код Београђанина који је допутовао из Америке.
- На Хоргошу су заплешени сатови вредни преко 55.000 евра код једног албанског држављанина.

Обрачунате и наплаћене увозне дажбине	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година	2014. година	2015. година	2016. година	2017. година
	291.77	320.27	344.54	356.01	397.66	415.43	443.52	530.86
	9.823.0	2.965.9	9.611.0	6.145.4	1.558.0	2.775.7	4.017.9	6.799.5
	86,87	69,24	49,61	74,66	45,86	61,32	79,64	11,87

У погледу наплаћених увозних дажбина, може се утврдити да висина истих из године у годину расте. Такође, утврђена решења у нацрту, посебно у погледу успостављања видео надзора и утврђена овлашћења царинских службеника у поступку накнадне контроле, довешће до ефикасније наплате увозних дажбина.

4. Подршка стварању нових привредних субјеката на тржишту и тржишној конкуренцији

Примена овог закона, имајући у виду питања која уређује, неће директно утицати на стварање нових привредних субјеката и на тржишну конкуренцију, с обзиром да се, као што смо већ нагласили, пре свега односи на царинске службенике запослене у Управи царина, односно уређује послове царинске службе, унутрашње уређење и руковођење, овлашћења царинских службеника и права, дужности и одговорности царинских службеника. Међутим, имајући у виду ефикасније обављање царинских поступака и процедура, што ће омогућити утврђена овлашћења царинских службеника у нацрту, примена овог закона ће индиректно пружати подршку стварању нових привредних субјеката на тржишту и тржишној конкуренцији. Наиме, као што је већ наведено, законски утврђена овлашћења царинских службеника доводе до боље и ефикасније спроведене царинске процедуре, јачању интегритета службеника, тиме и поверења у царинску службу земље, тако да она стоји конкурентно на листи осталих царинских служби у свету. Тако, уколико одређени привредни субјект оцени да је одређена царинска служба ефикаснија, економичнија, у којој су јасно утврђени поступци и процедуре и овлашћења службеника који их спроводе, у коју, тиме, има поверења, засигурно ће потребне царинске поступке и процедуре поверити истој. Са друге стране, трговинске олакшице које ће се успоставити и спровести јачањем капацитета царинских службеника, биће један од основа за привлачење страних инвестиција, а тиме и стварању нових привредних субјеката на тржишту и тржишној конкуренцији.

5. Изјашњавање заинтересованих страна о закону

У поступку припреме овог закона своје сугестије, предлоге и мишљења дале су све организационе јединице Управе царина како у Централни управе, тако и царинарнице, као и представници синдиката. На тај начин заинтересовани царински службеници могли су да се упознају са решењима предложеним овим законом и да изнесу своје ставове. Такође, нацрт закона је више пута достављан на мишљење и надлежним министарствима и другима надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове.

Сходно утврђеној обавези спровођења јавне расправе приликом припреме новог закона, осим ако надлежни одбор на образложен предлог предлагача не одлучи другачије (члан 41. став. 2 тачка 2) Пословника Владе) сматрамо да не постоји предметна обавеза да се у поступку припреме овог закона спроведе јавна расправа. Наиме, дана 3. маја 2010. године ступио је на снагу Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 111/12) којим се уређују општа правила и поступци која се примењују на робу која се уноси или износи из царинског подручја Републике Србије. Даном почетка примене овог закона, престао је да важи Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 73/03, 61/05, 85/05 – др. закон, и 62/06 – др. закон), осим члана 252. до 329. тог закона. С обзиром на чињеницу да Царински закон („Службени гласник РС”, број 18/10) уређује општа правила и поступке који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије, док се одредбе чл. 252-329. Царинског закона (Службени гласник РС”, бр. 73/03, 61/05, 85/05 – др. закон и 62/06 – др. закон) које су остале на снази, односе на надлежност и организацију Управе царина као органа, рад запослених у Управи царина, кодекс понашања царинских службеника, запошљавање, премештај и унапређења и оцену радног учинка царинских службеника, потребно је извршити промену у називу

наведених закона, јер се различите материје које уређују не могу идентично именовати у правном систему. Због наведеног одлучено је да се материја уређена чл. 252-329. Царинског закона, уреди посебним законом, односно Законом о царинској служби, како би дошло до потпуног раздвајања од материје која се уређује Царинским законом („Службени гласник РС, број 18/10). Тиме су већ постојеће одредбе само преточене у закон под новим називом. Сходно чињеници да се предметним законом битно не мења уређење неког питања, не уређује се питање које посебно занима јавност, односно не уређује се нова материја и не доноси се нови системски закон, тиме не постоји обавеза утврђена чланом 41. Пословника Владе да се јавна расправа спроведе. Сходно свему наведеном, поднет је предлог да се на седници Одбора за привреду и финансије донесе закључак да се јавна расправа не спроведе у складу члана 41. став 2. тачка 2) Пословника Владе, с обзиром на чињеницу да не постоје утврђени критеријуми који се односе на обавезу спровођења исте у складу са Пословником Владе. У вези са наведеним, у претходном сазиву Владе, добијена су позитивна мишљења Републичког секретаријата за законодавство и Министарства за државну управу и локалну самоуправу, због чега основано очекујемо да ће се на исти начин и сада поступити.

6. Предузимање мера током примене закона да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

За несметано спровођење овог закона, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, припремиће се и низ подзаконских аката којима ће се прецизирати поједине одредбе закона, односно како би се створили услови да се оствари све што се доношењем закона намерава. То су следећа подзаконска акта:

1. о правима и дужностима из радног односа царинских службеника и намештеника;
2. о начину утврђивања дисциплинске одговорности царинских службеника (покретање и вођење дисциплинског поступка и изрицање дисциплинских мера);
3. Кодекс понашања царинских службеника;
4. о обрасцу службене легитимације, изгледу службене значке и службеног одела;
5. о програму царинског стручног испита, поступку стручног оспособљавања приправника и царинских службеника и начину полагања царинског стручног испита;
6. о условима и начину ношења оружја и муниције царинских службеника;
7. о начину вршења накнадне контроле;
8. о начину вршења унутрашње контроле;
9. о пословима који су неспојиви са службеном дужношћу и радом Управе царина;
10. о начину обележавања Дана царинске службе.

Осим доношења подзаконских аката Управа царина ће организовати обуке царинских службеника који ће свакодневно примењивати одредбе овог закона у пракси, како би се на једнообразан начин поступало у истим или сличним стварима.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
---

1. Овлашћени предлагач прописа-Влада
Обрађивач- Министарство финансија

2. Назив прописа

Предлог закон о царинској служби

Draft Customs Service Act

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Нема

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Нема

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Нема

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Нема

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

Нема

4. Усклађеност прописа са правом Европске уније

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Предлога закона о царинској служби.

- а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима**
- б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима**
- в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима**
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност**
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније**

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Предлога закона о царинској служби.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Истичемо да није било учешћа консултаната у изради Предлога закона о царинској служби, односно да овај закон није био предмет консултација са Европском комисијом.